

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

Ki nem derített bűnesetek nyilvántartása és a pótnyomozások ellenőrzése.

Irta: *Virág László csendőrszázados.*

A Cs—1 a) utasítás N) fejezete intézkedik arra nézve, hogy a ki nem derített bűnesetek iratai a már elintéztet iktatmányoktól külön választassanak és mi módon kezeltesenek.

Az Ált. szolg. hat. VII. fejezet 12. pontja pedig elrendeli, hogy oly bűnesetek, melyeknek tettesei a tudomásvételől számított 14 nap alatt ki nem derítettnek, külön nyilvántartassanak és folytatólag nyomoztassanak.

Mindkét szabály világosan megszabja azon feltételeket, melyeknek esetében a nyilvántartás mellőzendő; tehát ezeket itt részleteznünk felesleges.

De hogy a szabály céljaival tisztában lehessünk, különösen ki kell emelni, hogy intézményünknek elsőrendű feladata minden büntetendő cselekményt közbelépés által megakadályozni, megtörtént büntetendő cselekmények tetteseit pedig felderíteni s az igazságszolgáltatás kezeibe adni, hogy elvegyék méltó büntetésüket.

Ebből az következik, hogy különösen mikor bűneset megelőzéséről, vagy büntetendő cselekmény tetteseinek kiderítéséről van szó, e kötelességünk mellett minden más kötelességünk másodrendű, tehát, ha a jó csendőr névre méltók akarunk lenni és maradni minden tehetségünket és erőnket arra kell felhasználni, hogy az úgynevezett „eredményt”, — mely minden jó csendőr és rendőr vágyainak netovábbja kell hogy legyen, — elérhessük.

Arra neveljük a próba csendőrt már a tanosztályban, hogy büszkeség töltse el őt, ha fáradságát siker koronázza, — s hogy ügyességét különösen ezirányban fejlesztvén, örvendjen az alkalomnak, mikor meg kell mutatnia, hogy ő is tud valamit.

Szó sincs róla, legtöbb csendőr ezirányu törekvését gáncs nem érheti, mert a buzgólkodás legtöbb csendőrben megvan, hogy a friss nyomokon sikert érjen el, de a régebbi, már mintegy elmosódott nyomokon egy nagy rész nem szeret tündögni, buzgalma kimerül, s szinte ózékenyen érinti, hogy nem tud boldogulni. Pedig hát nagyobb dicsőség egy régebbi, mondjuk tán nem sablonos eset tetteseit kifürkészni és kézre adni, —

pláne ha a kiderítéssel már többen is megpróbálkoztak, de sikertelenül, — mint az egészen új esetek tetteseit felfedezni, hol nyom, tanu és egyéb bizonyíték hangosan hívja fel a nyomozó csendőrnek figyelmét azon utra, melyen haladnia kell és eredményt elérnie lehet.

Sok hiba és mulasztás van azonban a régebbi esetek nyomozása és nyilvántartása körül, melyeket minden esetre jó szellőztetni, beismerni, s szükséges keresni a módokat, melyekkel azokat megszüntetni kell és lehet.

Mindenesetre tisztában kell, hogy legyünk elsősorban azzal, mikor tekintendő egy eset kiderítettnek, s mikor veendő az kiderítetlennek.

Kiderítettnek csak akkor vehető valamely büntett, vagy vétség, ha hitelt érdemlő tanuk, szakértők, bűnrészesek, tettestársak vallomásával, bünjelül szolgáló tárgyak, vagy egyéb oly körülményekkel sikerült a nyomozó csendőrnek minden kétséget kizárólag beigazolni, hogy a szóban forgó esetben X. vagy Y. a tettes, s ezen bizonyítékok elégségesek arra, hogy az ügyész vagy ügyészi megbízott vádat emelhessen és azt képviselhesse s a bíróság marasztaló íteletet hozhasson.

Magától értetődik, hogy a terhelt vagy gyanúsított egyszerű beösmérése, pláne ha egyéb bizonyíték fel nem deríthető, azaz a körülmények a terhelt, vagy gyanúsított beösmérése vallomását nem valószínűsítik, — alapul nem szolgálhat arra, hogy a bűneset kiderítettnek vétsessék.

Minden más esetben is az eset kiderítetlennek veendő és előáll a nyilvántartás és folytatólagos nyomozás kötelezettsége. Sőt beáll ezen kötelezettség az esetben is, ha a kinyomozott bizonyítékok elégtelensége folytán a bíróság marasztaló íteletet nem hozhatott, — mert a nyomozás csupán a feljelentésben terhelt vagy gyanúsított egyént illetőleg szüntethető be, míg magára a megtörtént bűnesetre vonatkozólag mindaddig nem, míg a cselekmény mineműségénél fogva az elévülési határidő beáll.

Ámde mit látunk a gyakorlatban? Alig egynéhány ösreparancsnok van, a ki a feljelentés megtétele után érdeklődnék, hogy a feljelentett egyénnel mi történik, hozatott-e ellenük már határozat, s az marasztaló-e vagy felmentő? Tehát a legnagyobb rész azt hiszi, hogy ha a feljelentés meg van téve, s az eset kiderítettnek elfogadtatott, tovább nincs mit tennie a kérdéses ügyben.

Cs.

Villamos és gőzcseré berendezett gyár távolról nem képes olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia hízi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézhúvó-hangszer, húr, stb., míg **Románynál** legújabb képességüket át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségvetés díjtalanul. Kívül a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék korendó.

De nem ritka eset az sem, hogy egyes altisztok akkor, mikor tényleg elfogadható bizonyítékok szerezhethők nem voltak, a nyomozás folyamán helytelen következtetések, vagy csak némi gyanu alapján is a bizonyítást csak papíron akarják elvégezni, azért hogy az eset kiderítettnek lássék, s a statisztika szebb legyen, azaz a kiderített esetek száma kevesebbnek lássék az őrsön.

Ez lelkiösmeretlenségre vall, s jórészt a kötelességtudás hiányát és goromba tudatlanságot árul el, s nemcsak az illető őrs, de az egész intézmény jó hírnevének ártalmára szolgál, mert ne higgye senki, hogy a látszólag kiderített, de tényleg ki nem derített esetek szaporodásából a lakosság itéletet mondani ne tudna, s ha azt látja, hogy egy sikertelen nyomozás után a gyanúsított el nem ítéltetett, s a csendőrség a dologgal tovább nem törődik, ez szembe nem ötlene a károsult félnek és az esetről tudomást szerző szomszédok vagy ismerősöknek és magának a község előljáróságának is, minek következtében az intézmény iránti bizalom, mely nélkül eredményes csendőri szolgálatot végezni lehetetlen, — pláne ismétlődés esetén — meginog, s a jövődő nyomozások nehezítettnek meg. Sőt ennek következménye lehet az is, hogy a történt eseteket a lakosság kellő időben, vagy egyáltalán be nem jelenti, azon felfogással, hogy a csendőrök úgy sem tudják a tettest előkeríteni, — vagy nem tesznek meg minden lehető a tettes kézrekerítésére.

A csendőr maga is csak ember, s mint ilyen nem lehet tökéletes, s így nem is lehet tőle várni, hogy mindent felderíteni tudjon, azaz: ha valamit alapos utánjárás és folytonos pótnyomozások és lelkiösmeretes érdeklődés daczára felderíteni nem tud, azért neki szemrehányás nem tehető.

De jegyezzük meg jól, hogy annak, hogy a csendőr vagy az őrs hibáztatható ne legyen, legfőbb feltétele, hogy az utánjárás hiánya, a nyomozásban való felületesség, vagy hanyagság fenn ne forogjon, mert ha fennforog, nem csak hogy hibáztatható a járőr, vagy őrsparancsnok, de a rendelkezésre álló fegyelmi rendszabályokkal is kötelessége hű teljesítésére rászorítandó.

Mindenesetre a járás és szakaszparancsnokoktól függ, hogy az ilyen mulasztások elő ne fordulhassanak, s ha mégis előfordulnának, helyrehozásának.

A fennebbi elvek szigorú alkalmazása mellett alig eshetik meg, hogy tényleg teljesen ki nem derített esetek iratai az irattárba kerüljenek, s így további nyomozásuk elbanyagoltassék.

Miután elv az, hogy az őrsparancsnok minden lényegesebb közbiztonsági zavar nyomozására az értesülés után azonnal magát vezényelje ki, de az általános szolgálati határozványok VII. fejezet 33. pont 7. alpontja meg világosan megszabja, hogy az alárendelt csendőrök sikertelen nyomozása után azonnal vezényelje magát pótnyomozás végett szolgálatba, — mely pótnyomozás

alkalmával nemcsak arra kell törekedni az őrsparancsnoknak, hogy az esetet felderítse, de arról is meggyőződést kell szereznie, hogy az előtte eljáró járőr a nyomozást alaposan és kellő buzgósággal ejtette-e meg, természetes, hogy ha a csendőr a helyszíni szemle felvétele, bűnjelek biztosítása, tanúk kikérdezése, vagy egyéb lényeges körülmények megfigyelése körül tapasztalatlanságból vagy felületességből mulasztásokat követett el, — az észleltekhöz képest az eljáró csendőrt a megállapított tények alapján a hibákra figyelmeztetnie, oktatnia, s esetleg a felületességből vagy hanyagságból eredő hibák megtorlása végett intézkednie is kell. Világos tehát, hogy a szabály e rendelkezései mindenrendű, de különösen a közvetlen előjárók által tüzzel-vassal érvényre juttatandók, mert ezen elvek sokkal mélyrehatóbban nyulnak bele a közbiztonsági szolgálat eredményes kezelésébe, hogy sem megtűrni lehetne, hogy akár a nyomozó csendőr felületessége, vagy hanyagsága vagy az őrsparancsnok nemtörődősége folytán az eredmény mielőbbi elérése kockáztassék.

Azért követeli a szabály az őrsparancsnoktól, hogy fontosabb szolgálatokat végezzen csak, mert csakis magasabb képzettségétől, több gyakorlati tapasztalatától és ügyességétől várható, hogy ezen fontosabb szolgálatokat, — melyek között a nyomozás a legfontosabb, — sikeresen ellássa, — s akadályoztatás esetén csakis olyan csendőrért bizza meg a nyomozással, ki arra képes, s addig is, míg az őrsparancsnok a nyomozást átveheti, sikerrel állhatja meg a helyét.

Semmiféle elfogadható mentséget nem hozhat fel az őrsparancsnok akkor, ha mint szolgálatképes, őrsállomásán közbiztonsági zavarról értesül és nem maga indul azonnal nyomozásra, hanem arra, — pláne tapasztalatlan — csendőrért vezényli ki.

A szabály ezen intentióit elsősorban érvényre juttatni és az ellenőrzést gyakorolni a járásparancsnoknak, mint közvetlen előjárónak kötelessége, annál is inkább, mert ő nem csupán a feljelentésekből, de szolgálati járataiban való gyakorlati ellenőrzésből is képes a bűnesetek helyszínén és az érdekelt felekkel való érintkezésből meggyőződést szerezni az ügy állásáról, s alkalma van a felfedezett hibát helyrehozni és a hibásak kioktatását személyes tapasztalatok alapján eszközölni, s lényeges mulasztások megtorlása iránt felettes előjáróihoz előterjesztést tenni, de, — mert fontosabb bűnesetek előfordultával egyébként is köteles az eset helyszínére azonnal kiszállani és a nyomozás vezetését személyesen átvenni, — a kötelességtudással párosult buzgalom és tényleges siker elérése által mutatott jó példával igen hatékony fegyvert tart kezében, hogy az akár tapasztalatlanságból, akár felületességből, vagy kellő érdeklődés hiányból sikertelenül nyomozó csendőrért, vagy altisztjéért mintegy magával rántsa, azok ismereteit jó példával széles tudásával bővítse, kötelességtudásukat fel-

A legjobb órák,

legszilárdabb ók-szerék, egyszerűtől a legdrágábig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi Jótállás mellett kaphatók.

BRAUSWEITER JANOS

műrészlet Szegeden,
Javítások 5 évi Jótállás mellett,
Aranyozók ingyen!

ébredése és éreztesse velük, hogy ellenőrzése és egyéb ténykedése mindenre kiterjed, s a hol az ambíció hiányzik, ott a fegyelem erejével hasson oda, hogy a megkövetelt ténykedés megüsse a kívánt mértéket.

(Vége köv.)

Házinyul az örsök közzgazdálkodásaiban.

Irta: Jódó-Fancsaly Győző csendőr főhadnagy.

A bus árának folytonos emelkedése és a minden téren észlelt áremelkedés következtében nemsokára oda fogunk jutni, hogy hushoz csak a vagyonos osztály jut. Míg a hus ára eddig 80, egész 100 fillér volt, addig a házinyul tenyésztéstől eltekintettünk, de a jelenlegi busárok mellett azon kérdést vetjük föl, hogy nem-e volna czélszerű olcsó bus előállításáról gondoskodni? A népnek, hogy munkaképessége ne csökkenjen, busra van szüksége s ebben részesülhet is, ha a házinyul tenyésztéssel foglalkozik.

Anglia-, Belgium-, Francia-, Spanyol- és Németország a házinyul tenyésztés gazdasági előnyeit már felismerték s ezen országokban ezer és ezer ember táplálkozik a házinyul husával, egyedül Magyarország az, melynek népe idegenkedik e hústól, pedig ezen ellen-szeny semmivel sincs indokolva.

A mi a házinyul husának tápértékét illeti, az oly jelentékeny, hogy a birka és szárnyasok busával egy-sorba helyezhető, sőt a mi a fehérnyét illeti, amazokat tulszárnyalja, mert míg a szárnyas-, borju- és disznó-bus 20%, a marhabus 21%, a juhbus 23% fehérnyét tartalmaz, addig a házinyul 27%-ot, tehát a legtöbbet.

Hogy Angliában és Franciaországban a házinyul busa mennyire el van terjedve, mutatja azon körülmény, hogy Londonban évente 14.000.000 klg. házinyulbust mérnek ki, Páris pedig évente 1.400.000 darabot fogyaszt el, pedig a francziát tartják a világ leginyenczebb népének, az angolt pedig a legegészségesebben táplálkozó nemzetének. Ezen körülmény is a mellett bizonyít, hogy a házinyul husa igen izletes és kitűnő táplálék, mert ha nem úgy volna, nem lenne ezen két nemzet kedvenoz étele, és azt hiszem, hogy a házinyul husa, mit egész Európa jónak elismert, kell hogy nekünk is jó legyen. Fölvetem már most a kérdést, hogy nem volna-e hasznos és ozélszerű a házinyul-tenyésztést a csendőrörsökön is megbonosítani, mert eltekintve attól, hogy várostól vagy nagyobb községtől messze fekvő örsök, a hol bust egyáltalán kapni lehet, mint pl. hegyi vagy irtványbéli örsök nem jutnak minden nap friss bushoz, vagy pedig kénytelenek egy fél borjut megvásárolva, annak busát beszóva eltenni s akkor is tulszózott húst fogyasztanak, a házinyul husa mellett minden örsön olcsó, finom és tápláló bushoz

jutnának. A házinyul tenyésztés a mellett gazdaságosan üzve a leghatásosabb foglalkozások egyike, elhelyezését és táplálkozását tekintve a legigénytelenebb teremtmény s ha szaporaságát, husának zamatosságát, szörméjének értékes voltát tekintjük, ezen állat tenyésztése igen báládatos, mert a mint az számadatokkal is ki van mutatva, egy szakezerü házinyul tenyésztő 30, sőt 50% tiszta haszonnal jár.

A házinyul tenyésztése pedig nagyon kevésbe kerül, mit a következőkből is látni fogunk.

A nyul istállója.

Öreg faládák a legalkalmasabbak e czélra, különben e tekintetben mindig a tenyésztők anyagi viszonyai mérvadók.

Pincze, kamra vagy más zárt helyiség nem alkalmas a nyulak tenyésztésére, mert tenyésztének ugyan ilyen helyiségekben is, ezekben is sikerekről beszélnek, de ez nem rendszeres tenyésztés. Legalkalmasabb a szabadban való tenyésztés, már azért is, mert a szabadban felállított istállóknban sokkal edzettebbek lesznek, de arra kell ügyelni, hogy léghuzam, eső, nagy forróság és a patkányok ellen védve legyenek. Tehát a nyulakat helyez-zük magános istállóba. Magán istálló lehet egy egy méter széles, egy méter hosszú és 60—50 cm. magas láda, melynek plébvel vagy kátránypapirral bevont padlója hátrafelé részes legyen, hogy a vizelet hátul lefolyhasson.

A ládát szélességében ketté választjuk egy deszka fallal úgy, hogy az egyik része világos, a másik sötét legyen, utóbbiban szokta a nőstény fészket építeni és kiadedeit táplálni. Elöl készítünk az istállón egy fa ajtót, oldalt pedig egy drót ablakot, hogy megfelelő világosságot kapjanak.

A himeket, melyek verekedő természetűek, szintén helyezzük ládába, de itt az istállót két részre osztani felesleges.

Az egymásfölé épített ketreczeknél ügyeljünk arra, hogy a vizelet az alsó ketreczben tartott állatoknak alkalmatlan ne legyen, miért is a pléb vagy kátrányozott papir padlók nagyobbak legyenek mint maga az istálló s így a vizelet hátul a szabadban lefolyhat.

Ha ezen istállók nyáron árnyékos helyre, pl. nagy fa alá állithatók, akkor az állatok a nap beve által nem fognak szenvedni és ajánlatos a kifutós istállók építése is, melyben a nyulak szabadabban mozoghatnak, így jobban fejlődhetnek. Ezen kifutós istálló 3—4 méter hosszú és széles, dróttal, vagy egymás mellé a földbe vert vesszőkkel illetve léozekkel bekerített szabad térből áll, mely léozek a földbe 20—30 cm. mélységbe verendők be, akként, hogy azok a föld fölött is körül-belül 70 cm. magasságban legyenek.

Fekete könyv

eredeti bűnügyl és detektiv-történetek gyűjteménye.

Irta dr. Guthi Soma. Eddig a következő kötetek jelentek meg: I. A vén kopó. II. Világvárosi bűnök. III. Tuzár mester. IV. Az ójszakal Budapest. — Sajtó alatt: V. Az urnogok világa. VI. Hiras szömböcskék. VII. Tuzár külföldi sikerei. VIII. Gyanus ezert-nőstény. IX. Mik történtek a föld alatt? X. Modern bevezetők. — Minden kötet 200 oldal teljes kézzel. — KUNOSSY, SZILÁGYI és TÁRSA, könyvkiadóhivatala, Budapest, IV., Semmelweis-utca 14. Nagy-kéj-es könyv- és kép-árjegyzék ingyen és bér-

A ketrecz világos részének egy oldal falára akasszuk a szénatartót, a mely állhat fából, drótból vagy vasból s úgy legyen szerkesztve, hogy az állatok a szénához jól hozzá férjenek, de ezt el ne pazarolják s a fiatal nyulak bele ne fekhessenek, az etető edény pedig égetett agyagból legyen.

Teli zord napokon az istállók ócska pokróczokkal vagy gyékényekkel veendő körűl úgy, hogy az állatokhoz elég levegő jusson, esetleg a hideg napokon a hordozható istállót be lehet vinni a faskamrába vagy más zárt helyiségbe.

A nyulak táplálkozása.

Nincs igénytelenebb állat a bazi nyulnál, melynek táplálkozása szerény és ebből kifolyólag olcsó. Ha a nyul reggel szénát és zöld leveleket, este szénát és burgundit vagy krumplit kap, ezzel éhségük csillapítva van. Fő dolog, hogy a tenyésztő az állatokat alaposan kiismerje és ha a viszonyok megengedik, azok kisebb óhajait is teljesítse, a mi nem elkényeztetés, mert a nyul ha nagyon éhes, az alj-szalmát is megeszi, bár ettől nem a legjobban fejlődhetnek. Fő kellék, hogy az etetési időt pontosan betartsuk, a csérepédányeket tisztán tartsuk és a maradékételeket mindig eltávolítsuk. Lényeges dolog továbbá a tisztaság. Romlott, nedves, földes takarmányt a nyulak elé sohase, zöld takarmányt pedig, széna kíséretében és kis adagokban adjunk. Míg az anyanyulak kicsinyeiket táplálják, legalább az első időben kapjanak kevés tejet, de ekkor zöld takarmányt velők etetni nem szabad. Az anyanyulak a vemesség és szoptatási időben és az anyától elválasztott kis nyulak bővebb táplálkozásban részesítendők, ezeket ajánlatos naponta báromszor etetni, a him pedig, hogy folyton jó erőben legyen, kapjon keves zabot. Ajánlatos minden nyulketreczbe, egy oly edénybe, melyet fel nem dönthetnek, vizet is beadni, hogy abhoz már kiskoruktól fogva hozzá szokjanak, mert az anyanyul, melyet a nedves ételek nem mindig elégitenek ki, sokszor szomszágában kicsinyeit is felhalja.

Azon nyulnak, melyet bizalásra tartunk, kevés mozgást engedjünk és zárjuk el egy egészséges helyen álló kisebb ládába, hol árpa, dara, burgonya, korpá és fűszeres növények az eledelei, melyektől legkésőbb 15 nap alatt teljesen megbizik.

Tenyésztés.

Vannak tenyésztők, a kik a bazi nyulat sport és vannak a kik busnyerés szempontjából tenyésztik. Az utóbbiakhoz sorakoznának természetesen az őrsők is. A fedezetés a him ketreczében történjen, mely czélból a nőtényt fél órára a himhez kell tenni, ha azonban e tekintetben kételyeink volnának, akkor a következő napon a nőtényt újból a himhez kell tenni. A párzást

megelőzőleg azonban a himnek egy fél deczi zabot kell adni. Tanácsos a párzást egy napon két nőtény nyullal foganatosítani, hogy így a kicsinyek egyszerre, illetve lebetőleg egy napon jöjjenek a világra.

A nőtény 28—31 napig, esetleg 33 napig viselés s az ellést megelőzőleg fészket rak, mely czélból szénát gyűjt és saját haja szőret tépi ki, ha pedig ezt kellő időben nem teszi, a tenyésztő készítsen részére fészket.

A tejképződés előnyös befolyásolása czéljából a szoptatási periódusban kapjon a nőtény kevés tejet. Az anya kisdedeit mennel tovább, de hat hetig okvetlenül szoptassa.

A vakon született nyulacsókák a 14. ik nap körül látni kezdenek és a fészket elhagyják s nyomban részt vesznek az anya ebédeinél. Az elválasztás fokozatosan történjek, mert az anya egészségére káros, ha egyszerre elveszik tőle a kicsiket. Ezután az anyát 3—4 napi pihenés után újból be lehet tenni a himhez. Egy anya így évente 5—6-szor szaporít, többször megengedni nem tanácsos, mert csenevész generáció lesz az eredmény.

Az anyjuktól elválasztott kis nyulak az anyjukéhoz hasonló ládát kapjanak, mely nagyobb legyen és ne legyen ketté választva. Ezen ladába esetleg több anyától is el lehet helyezni a kicsinyeket, csak nagy különbség ne legyen köztük, mert az erős elnyomja a gyöngét. A kicsinyeknek, hogy szabadon ugrálhassanak, igen ajánlatos a kifutós udvar, mert abban hamarabb nőnek, szebben fejlődnek és edzettebbek lesznek. Ládájukat napos és száraz helyen helyezzük el s öt hónapos korukban kiválogatjuk a tenyészanyagot belőlük, melyek 7—9 hónapos korban teljesen kifejlődve megkezdhetik tenyész funkciójukat. Korábban erre a czélra felbasználni nem ajánlatos.

Ennyiből áll a házinyul szakszerű tenyésztése, melybe nem kell más mint néhány faláda és pár méter drótfonat.

Meg kell jegyezmem, hogy a házinyul alatt nem az istállókban és a gazdasági udvarokban élő uyulakat értem, hanem a fajnyulakat, mint pl. az ezüstprém nyulat, vagy a normandiai busnyulat avagy a belga óriásnyulat. Az eladt, mint neve is mutatja, inkább prémje miatt tenyésztik s két-bárom kiló élő súlyt nyom, míg az utóbbiakat busfogyasztásra használják s 4—6, sőt 7 kilót is nyomnak s míg amannak a prémjéért 4—5 koronát fizetnek, emezeknek a bundáját 2—3 koronáért lehet értékesíteni.

Ezek után a nyulak betegségeire óbajtom a figyelmet felhívni, hogy tudják, ha baj van mit alkalmazzanak ellene.

Tiszta száraz istállók, illetve ketrecz mellett, továbbá észszerű etetés mellett betegségek ritkán fordulhatnak elő.

A nátha бүlés folytán, nedves aljszalma folytán vagy léghuzamban keletkezik, az ilyen állat míg egészsége helyre nem áll, tenyészczélra fel nem használható.

A görgény szentimrei erdőéri szakiskola növendékeinek faültetési gyakorlata.

Rendszeres fatormolás a vadászgerdői erdőéri szakiskolában.

landó. Sehes lábak, melyek nedves aljezalmától származnak, a szem gyulladás és bármiféle sebek langyos vízzel gyógyítandók. Ragályos betegség a nyálfolyás, a mikor a beteg állat elkülönítendő és szája napjában többször timsó oldatba mártandó. Ha a nyul fülét vakargatja és nyugtalan, úgy rühes lehet, mely esetben creolinoldattal való bekenés a gyógyszer.

Szabály minden betegségi esetben a beteget más istállóba helyezni és a ketreczet alaposan fertőtleníteni.

Nézetem szerint a házinyultenyésztés az örsökön életrevaló volna, mert a csendőrök szabad idejükben otthon ezórákozást találhatnának és nem járnának ki a községbe és a mi fő dolog, a közigazdálkodás is gyarapodna s mind ezek mellett jó és finom bust ebetnének.

Nápolyi rendőr-história.

Minden nagy városban elegendő számmal garázdálkodnak a különböző ö közből nagyobb fajta gonosztevők, de Nápolyiak valóságos különlegessége van e téren: a semmi város-jn. Olyan vakmerő gátlottak ezek ott, oly sűrűn és zavanyváltalokat bajtanak végre mindegyik kez ember-k, a minők egyik városokban hihetetlennek tetzenének. Ilvenféle esetek hírei köztik ismét az új-szók. A gátlott részletei a következők:

Körülbelül két héttel ezelőtt egy fiatal ember állított be Canessa, elkelő nápolyi műkereskedő üzletébe. Nagyértékű pisztolyt kínálta megvetelre, a melyet másnapra igéri elhozni. A műkereskedő másnapra elhívatta üzletébe a tár-át, Cito marchesét, a ki szenvedélyes kutatója és alapos ismerője a regiségeknek.

Cito marchese a legregibb olasz főuri családok egyikének sarja, közeli rokonainak egyike a királyi udvarban fontos tisztéget visel. A hatvan éves öreg úr nagy fűrgességgel szokott utána járni minden érdekesebb leletnek; a fáradtságot ilyenkor nem ismeri. A fiatal ember másnap sem hozta el a pisztolyt, de folszólitotta a marchesét, hogy látogassa meg lakásán, ott őrizi többi becses régiséget is.

Cito marchese készségesen csatlakozott az ismeretlenhez. Az utcán ez bérkocsit hozatott és beleült a marchesével. Jó félórai kocsi után már messze kinn jártak a városból, a Fontanella nevű domb közelében.

Az öreg úr ébredő gyanúját itt azzal a kijelentéssel oszlatta el kísérelője, hogy a domb számos barlangjának egyikében sok drágaságot őriz, olyanokat, a miket a városi lakására szállítani nem vélt tanácsosnak, ne hogy lefoglalja va ahogy a bátóság. Cito marchese sötétebbnél-sötétebb barlangokból végre belejutott egy vaksötét, nedves oduba. Ott azután láthatatlan izmos karok ragadták meg hirtelen, letépték, bekötötték a szemét, azán kezét-lábát megkötözték.

A marchese nyögve tudakolta, mit akarnak tőle. Ekkor az egyik gonosztevő megmagyarázta neki, hogy százezer lirát kell fizetnie, különben megölik. Cito marchese kijelentette, hogy össze-vissza hatezer lira minden pénze. Az egyik zeivány ekkor feloldozta az öreg úr féltését és irtózatoss fenyegetésekkel rákényszerítette, hogy levelet írjon feleségének, a melyben hirtelen elutazását adva okul, ötezer lirát kér.

Mint hogy a marchese eleinte vonakodott, harapófogót tartottak elébe kintói és megfenyegették, hogy azzal

tépik ki minden fogát és szedik le csontjairól a húst. Mikor a levelet megírta, a gonosztevők átzipelték egy még nedvesebb és még elhagyatottabb barlangba, azzal elvonultak. Az öreg ember órákat töltött el nyögve; kiáltani nem mert, ne hogy kegyetlen zsarolói boszut álljanak rajta.

Ezenközben Canessa műkereskedőnek feltűnt, hogy a marchese olyan sokáig elmarad. Gyanakodni kezdett és a szerencsés véletlen segítségével sikerült fölfedeznie azt a bérkocsist, a ki a marchese-ét és kísérelőjét a Fontanella felé vitte. Tőle megtudta, micsoda gyanús helyre csalatta magát öreg társa. Canessa erre a rendőrségre sietett.

Egy csapat rendőr azonnal nyakába vette az egész környéket és több órai kutatás után rá is akadt a megkötözött marchesére. A szegény öreg félhalott volt a rémülettől és a fáradtságtól.

Csakbamar azután, hogy Canessa visszatért üzletébe megjelent ott az a bizonyos fiatal ember, a ki Cito-t törbe csalta. A legnagyobb hűgységgel mutatta meg a kereskedőnek a marchese levelét. Canessa a marchese lakására utasította vele, de ugyanekkor három revolverrel fölf-gyverzett segédjét is utána küldte. Mikor a gonosztevő a marchese házának lépcsőjén fölfelé tartott, egyszeriben három revolver csöve szegeződött mellének.

A vakmerő embert még ekkor sem hagyta cserben lélekjelenléte. Hirtelen elbátározással kiugrott az egy emeletnyi magas ablakból. Mire a három segéd a lépcsőn lefutott utána, már nyoma veszett a szökevénynek. Mint írják, ez az ember egy tényleges szolgáltaiban levő nápolyi rendőr volt. Nápolyban az ilyen véletlen elég gyakori eset.

KÉPEINK HEZ.

Az erdőri szakiskolák.

Olvasóink köréből gyakran nyilvánul meg az erdőri szakiskolák iránti érdeklődés. Ez indított bennünket arra, hogy ezen iskolákról néhány képet mutassunk be. Érdekes vonzó kép valamennyi és olvasóink bizonyára kedvteléssel fogják szemlélni.

HIREK.

Személyi változás a m. kir. honvéd főtörvényszéknél. Ő császári és apostoli királyi felsége 1907. évi december hó 23-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával a m. kir. honvéd főtörvényszék eddigi elnökét, nemes-ságodi Szvetics József nyugállományu altábornagyot ezen alkalmazása alól, saját kérelmére, a legfelsőbb megelégedés kifejezésének tudtul adása mellett felmenteni és helyébe ugyanezen legfelsőbb elhatározással hadusfalvi Ludmann Gyula, saját kérelmére határozatlan időre várakozási illetékekkel szabadságolt altábornagyot, a m. kir. honvéd főtörvényszék elnökévé legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Eljegyzés. Sikorszky Zsigmond m. királyi csendőrfőhadnagy 1907. decz. 26-án eljegyezte Bárány Mariska urhölgyet Szamosujvárott.

Gyilkosság. Borsi Mihály törökkopányi lakos 1907. évi december hó 19-én este 1/2 órakor lakóháza kö-

A görögny-szentimrei erdőéri szakiskola (Rudolf trónörökös egykori kastélya) botanikus kertjével.

zelében, szétroncsolt fejjel, halva találtatott. Véres teteme mellett egy véres löcs találtatott, a mi azonban csak a nyomozást bevezetett csendőrség félrevezetésére dobatott a meggyilkolt hullája mellé, mert a mint azt a törvényszéki hullaboncsolás alapján eszközölt megállapítások kétségtelenül beigazolták, Borsai két, koponyatörést előidézett és két az agyig hatoló éles, összesen tábát négy baltacsapással gyilkoltatott meg. A gyilkosság tettese, vagy tettesei eddig még ismeretlenek; erélyes nyomozásuk folyik.

Egy lovas csendőr halálos halaseta. Nagy Imre kunszentmiklósi örsbeli lovas csendőrt szolgálati lova december 23-án reggel takarítás közben háromszor gyomron rugta. A súlyosan sérült csendőr ápolás céljából a szolnoki cs. és kir. gyengélkedő házba szállítatott, hol 24-én este hét órakor meghalt.

Két bűnügyi mű. Székely Vladimir rendőrfogalmazó, lapunk munkatársa és Tábori Kornél hirlapíró együttesen két bűnügyi művet irtak, melyek a napokban hagyják el a sajtót. Az I. kötet címe: „Nyomortak, gazemberek” és a következő főbb fejezeteket tartalmazza: A nyomortól a bűnig. Budapest mélységeiből. A művészet csalói. Hipnotizmus, spiritizmus. A perverzék. A bűn specialistái. A II. kötet címe: „A bűnös Budapest”. Főbb fejezetei a következők: Hamisjátékosok. Zsarolók. Hamisítók. Uzsorások. Furesza bűnösök. Anarkisták. Gyilkosok. Szezonbűnösök. A két kötet ára postadíjjal együtt bérmentes küldéssel 2 kor. 55 fill., utánvétellel: 2 kor. 75 fillér. Megrendelési cím: Tábori Kornél Budapest, VII. Wesselényi-utca 15. I. emelet.

A „Freund féle barna bőrkenőcs” öt ellőállító Freund A. és Fia, budapesti cég, a lapunkban eszközölt hirdetése kapcsán, azon kérelmének közlésére kért hennünket hogy az örsök a bőrkenőcsöt ne 1—2 dobozonként, hanem a postai szállítási költségnél számukra megtakarítást is eredményező, nagyobb mennyiségben rendeljék meg.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Zsirpecsétes gyapjuszövet. Könnyen és fáradság nélkül kitisztítható a zsirpecsét, ha a közönséges húzástel benzinnel péppé keverve, a foltos helyre kenik. Nehány percz múlva megszárad és akkor teljesen tiszta kefével lekefélhető. Ez eljárás elejét veheti annak, hogy a benzín nedvességének körvonala meglásseék. A legritkább esetben kell csak a tisztítást ismételni. Tavaszi, világos szöveteknél igen jól alkalmazható e tisztítási mód; gondot kell azonban fordítani arra, hogy a tisztítandó ruhadarab alaposan ki legyen előbb kefélve és porolva.

Hogyan tisztogassuk a kutat. Falu helyen, hová a modern korok vizvezetékei és artézi kutjai még nem hatoltak el, nagy gondot kell fordítanunk a kutak tisztántartására, különben vizünk zavaros és rossz ízű lesz. A kút oldalfalait mindenekelőtt falazzuk ki ter-

mészkövekkel vagy sima, üveges felületű téglákkal; fenekekről pedig távolítsunk el minden iszapot s korhadó anyagot. Ha ezzel elkészültünk, szórjuk tele a kút fenekét 2—4 cm. magasságig mészpórral, oldalait pedig meszeljük be mésztejjel. Következő napon merítsük ki újra a kútmedence egész viztartalmát, hintsünk fenekére egy réteg faszenet és erre egy réteg tisztára mosott kavicsot Helyezzünk azután ez ágyszásra 2—3 db. kőszót s az ivóvíz most már tiszta s élvezhető lesz. Kivánatos azonban, hogy ez eljárást évenként legalább egyszer megismételjük.

KÜLÖNFÉLÉK.

Jó tanácsok az olvasóknak. A könyvolvasás tíz parancsolatját így állítja össze egy okos könyv: 1. Csak jó könyvet olvass. 2. Csak azt olvasd, a mi érdekel. 3. Olvass naponként legalább fél órát és ugyanennyit gondolkodjál az olvasmányodról. 4. Olvass néha hangosan is s ügyelj a hangsulyra s az érthetőségre. 5. Ne olvass egyedül, hanem barátoddal s beszélj meg vele, a mit olvastál. 6. Olvass úgy, hogy mindig el tudjad mondani, a mit olvastál. 7. A könyvet elején kezd s vedd sorba a lapokat. 8. Csak akkor olvass, ha éber vagy s ne a mikor már elfáradtál. 9. Csak tudásod gazdagítására, vagy elméd nemesítésére olvasd és ne pusztán szórakozásból, vagy hogy idegeidet ingereld. 10. A megjegyzésre méltót írd be egy rendszeresen vezetett naplóba.

A tolvajlási és gyűjtési szenvedély. Vajjon ellentétes dolog-e ez a kettő, vagy egymás kiegészítője, illetőleg egy és ugyanazon dolog, még ma sincs eldöntve. Az alábbi esetek azonban a mellett szólnak, hogy egyazonos dolog mind a kettő. Londonban pl. épp a napokban ítélték egy emberen, a ki maniakus dühvel lopkodta össze a — cipőket. Lakásán 250 pár öreg, új, viselt s nem viselt cipőt találtak. Párisban meg egy embert épp akkor csíptek el, mikor kis csengőt lopott egy asztalról. Lakásán még 978 kisebb-nagyobb csengőt találtak, szép rendben sorakoztatva. Az ember előadta, hogy mibelyt csengőt lát, ellenállhatatlan vágy ébred benne aziránt, hogy tulajdonosa legyen. Röviden, hogy ellopja. Newyorkban megint épp most el egy ember, a ki pipákat lopott Végigjárta az összes klubokat, melyeknek tagja volt s minden pipát a mit meglátott, bazavitt. 2842 pipája volt már. Egytől-egyig használatlan — az ember sobasem volt dobányos — és szépen sorjába rakva.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre, továbbá a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre a szerkesztőség nem válaszol.

K. J. csendőrnök lapunk múlt évi 49. számának szerkesztői üzenetében küldött téves üzenetünket, netóni félroórtétek kikörülése céljából, a valóságnak megfelelően oda módosítjuk, hogy a járdóvezetői jelvényt, mint kitüntetést, annak birtokosa úgy szolgálhat, mint szolgálton kívül minden alkalommal viselheti. (Lásd „Általános szolgálati határozványok” Bevezetés. 6. pontjának 4. és 5. bekezdését.)

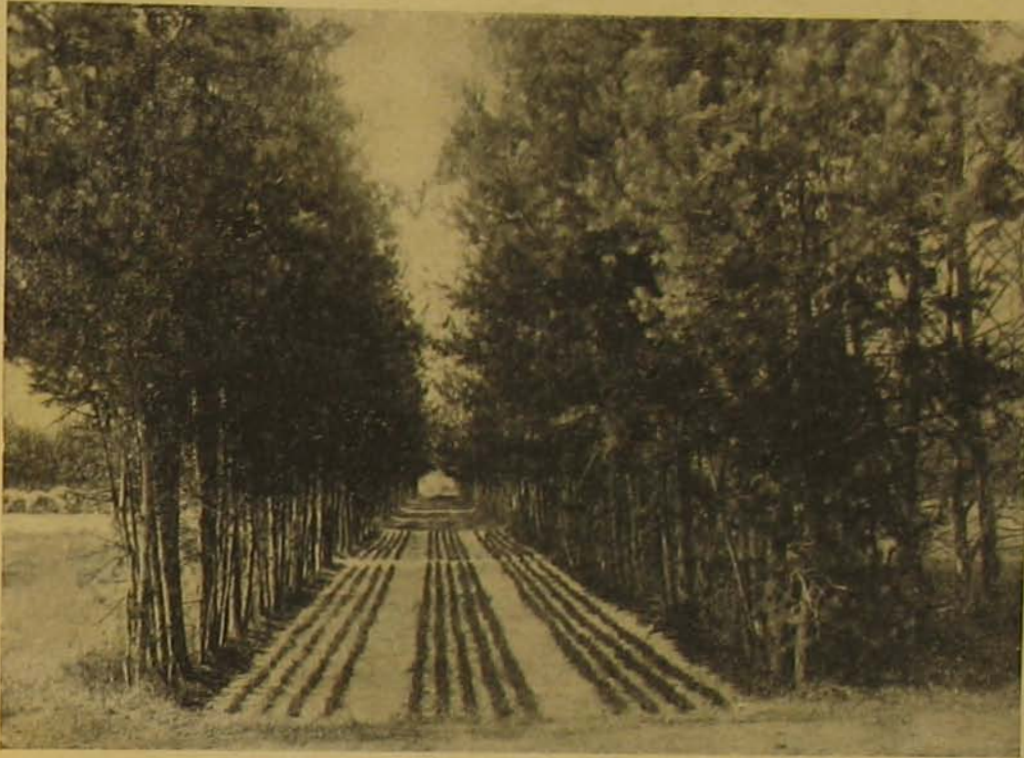
M. I. 1. Az öt évi csendőrségi szolgálat után leaszoreló csendőrbirtokában lévő kincstári ruházatot az illetőnek, mint tömegtulajdonosnak, javára bebecsülik. 2. A katonaságtól közvetlen

NICK CARTER
AMERIKA LEGNAGYOBB DETEKTIVJE!

Az eddig megjelent legérdekesebb detektivelbeszélések, melyek Nick Carter a legszenélyesebb amerikai detektívnek átölt kalandjait tartalmazzák. Ezen legérdekesebb bűneseteket és azoknak részletes nyomozását Nick Carter maga beszéli el. — Ára 15 krajczár. Kapható mindenütt és a kiadóban

STOKOVSKY és MIKOLÁSY
Buda. 15. Király-u. 13.

Csemetenevelés fasorok között Liptóújíváron.

Átlépő csendőregyének felülvizsgálata esetén a katonaságná eltöltött idő a nyugdíj kiszabatánál beszámíttatik, ellenben a végkielégítés kiszabatánál nem. 3. Augusztus 15-ike — minthogy az általános vadászati tilalmi időszak február 1-től augusztus 15-ig tart — még tilalmi idő.

Csaszér őrsvezető. Tudunkkal sehol sincs megírva az, hogy a tiszti állomásokon levő másodaltisztek kevesebb szolgálati órát tartoznának teljesíteni, mint a külső járásek székholyein levők.

B. S. A megrendelő iv aláírásával — és főként a tiltakozása ellenőre megküldött könyvek átvételével — magát a fizetési kötelezettségnek alávetette, a mely alól most már ki nem bujhat. Ha az elvállalt feltételek önnek terhesek, ajánljon fel az illető cégnek könnyebb fizetési feltételeket. A pert kerülje, mert aligha nem elvesztés lesz s bár valója le nem foglalható, a bíróság megállapított összeget, magánvagyonából — ha van — behajtják ha pedig magánvagyonra nincs, az illető cég azt, mint bíróság megítélt követelést jobb időkre fogja nyilván tartani és öntől idővel behajtani.

K. M. Őrmeister. Miatán az ön által ismertetett kivételes helyzet felsőbb döntés kikérésére alkalmasnak látszik lenni, annak tisztázását kérje felettes parancsnokságától. A bélyegét alapunk javára bevételzeztük.

Cz. csendőr. Az erdőri szakvizsára magán uton is elkészülhet s azt mint csendőr is leheteti. A vizsga idejét a földmivólsági ministerium a hivatalos lapban közölni szokta, a hol a szükséges eljárás is meg szokott írva lenni. Kísérje tehát a hivatalos lapot figyelemmel.

A. J. 1. Nincs. 2. Nem. 3. Felelősség nem tartható, ha arra nem befolyásolta vagy egyenesen nem kényszerítette.

H. Őrsvezető. A törvénytelen szűrmázás nem képez házasági akadályt. Kérvényét bátran benyújthatja.

K. S. 1. A felülvizsgálat útján elbocsúttott és később egészességét teljesen visszanyert csendőregyén újbóli felülvizsgáltatását

a honvédelmi minister jogosult elrendelni s az illető esetleges újbóli felvétele az újbóli felülvizsgálat eredményétől függ. 2. Járáse-őrmeterek, kik testi törődöttségüknel fogva külszolgálatra kevésbé alkalmasak, irodai szolgálatra csak a városi szolgálatot teljesítő őrsökön alkalmazhatnak.

Tarkaiczai őrs. A bécsi cs. és királyi katonai földrajzi intézetből.

H. csendőr. A nyugdíjat a legutóbb élvezett tettegességi illetéknek két évi összegével megválthatja, ha orvosilag beigazolja, hogy még legalább két évig élhet s hatóságilag podig azt, hogy a nyugdíjmegváltással jövőbeni megélhetése lényegesen javul.

1908. Vett értesülés szerint a folyó évi február lején lesznek őrmesterei előléptetések.

Sz. csendőr. A 16 órai távozási engedéllyel oly távozágra mehet el, a honnan annak letelte előtt, akadály nélkül bevonulhat.

V. V. Orvosilag igazolt bajának gyógyítására, kórházi ápolást jogosult igénybe venni.

Sz. G. Lindewiese fürdőt a többek között bujakóros betegek is, általában pedig fertőzött vérű betegek keresik fel és használják rendszerint kedvező eredménnyel. Czime: An die Direktion der Bado- und Heilanstalt in Lindewiese.

F. M. Kérdésével forduljon a szakaszparancsnoksághoz.

Vitakozók. A végkielégítéssel elbocsúttott csendőr, akár van igazolványa, akár nincs, képzettségének megfelelő alkalmazást bárhol is kereshet magának.

Vírudi. A névváltoztatási kérvényt születési anyakönyvi kivonattal (keresztlevél) és illetőségi bizonyítvánnyal kell felkérni.

V. J. Ha igényjogosultsági igazolványa van, úgy ha kinevezik, azonnal — tehát megszakítás nélkül — elfoglalhatja állását, akárhová nevezik is ki. A kérvények szolgálati uton torlesztendők be az illetékes hatóságokhoz; a szükséges személyi és erkölcsi okmányokkal hivatalból lesznek felszerelve.

FEJTÖRŐK.

Képtalány.

Számatalány.

7	6	2
1	5	8
5	3	9

A fenti koczkákban az 1—9 számokat úgy helyezzük el, hogy azok összege minden irányban, vagyis a függőleges, vízszintes és keresztvonalakban egyaránt 15 legyen.

Betűrejtvény

i	CSE
×	×

Megfejtési határidő: 1908 január 20.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet-királyné sanatoriumi sorsjegy lesz kiSOROLVA.

*

Lapunk múlt évi 51. sz.-ban közölt fejtörők helyes megfejtése:

Betűrejtvény: •Kiskunfélegyháza. — Számrejtvény: •56, 42. — Verstalány: •Kényes, Pényes. •

*

Helyesen megfejtették: Lázár Kálmán őrmester és Pál István csendőr Czepléd.

*

A kiSOROLT Erzsébet-királyné Sanatorium-sorsjegyet Pál István csendőrnek Czeplédre elküldöttük.

NYILTTÉR.*

Állatápolás. Azon ezégek közt, a melyek ló-sportezikkek és állatgyógyászati készítmények előállításával és forgalomba hozatalával foglalkoznak, kitétegtelenül az első helyet Kwizda Ferencz János cz. Korneuburgban foglalja el. Ezen jóhírnevű üzlet 1853 óta arra törekedik, hogy a lóápolás és ló-sport terén csak a legjobb készítményeket hozza forgalomba. A mint annak idején a Kwizda-féle korneuburgi mirha tapper és Kwizda-féle Restitutiofluid lovak részére, csakhamar jó hírnévre tett szert és megtartotta mai napig, éppúgy talál újabb időben a Kwizda-féle szabadalmazott kornenhorzsalag és egyéb óvókészülékek ló lábak részére a legkedvezőbb fogadtatásra a Vtlnalajdonosoknál. A Kwizda Ferencz János cz. Korneuburgban kívánatra mindenkinek ingyen és bérmentve küldi meg szép képes árjegyzékét, melyben a sportkedvelő nem egy gyakorlati újítást fog találni.

*E rovatban közlöttékért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

HIVATALOS RÉSZ.

Őrsök lovasítása.

A m. kir. II. számú csendőrkerület területén: a mezőhegyesi, pítvarosi, apátfalvai, nagyszentmiklósi és csókaí; a m. kir. III. számú csendőrkerület területén: a kisújszállási és sükösi; végül

a m. kir. VIII. sz. csendőrkerület területén: a békéscsabai, békési, szarvasi, mándoki és kemecsei gyalog őrsök 1907 december folyamán lovasítottak.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1907. évi december hó 16-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Baumholzer Dávid, m. kir. VI. számú, Tiborosi Sándor és

Kovács Buna József, m. kir. II. sz. csendőrkerületbeli járásörmestereknek hosszú és kötelességű szolgálataikért a koronás ezüst érdemkeresztet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. I. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Tannás András cz. őrmester, tövisi őreparancsnok, Ivácson József csendőr cz. őrsvezető és Somogyi András cz. őrsvezető az 1907. év folyamán a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett igen buzgó és eredményes működésükért, valamint minden tekintetbeni előnyös magatartásukért.

Beder József járásörmester felvinczi és Vikos György járásörmester marosludasi járásparancsnokok hosszú csendőrségi szolgálatuk alatt tanusított kifogástalan magaviseletük, valamint őrs- és járásparancsnoki alkalmazásukban kifejtett kiváló buzgóságuk és eredményes működésükért.

Gombás Dániel járásörmester, tordai járásparancsnok, hosszú csendőrségi szolgálata alatt tanusított kifogástalan magaviselete, valamint őrs- és járásparancsnoki alkalmazásban kifejtett kiváló buzgósága és eredményes működéséért, nemkülönben a létszám kiegészítése körül, jelentkezők gyűjtése által, kifejtett dicséretes tevékenységeért.

Vida Albert őrmester és Bartos Zeigmond csendőr, mert egy több ízben büntetett közértelemű egyénre az

Magyarnak Pécs! — Németnek Bécs!

A szolgálat érdeke

Is megkívánja a pontos órát. Legnagyobb választék a legpontosabb órákról és divatos ékszerekről képes árjegyzékemben, melytől ingyen és bérmentve küldök bárkinék, ki ezen lapra hivatkozik.
SCHÖNWALD IMRE, PÉCS, órásmest. és ékszergy.

1907. év folyamán 330 órai fáradságos, de kitartó nyomozás során 14 rendbeli lopást és 18 rendbeli orgazdaságot derítettek ki, a tettest elfogták és a bíróságnak átadták.

Nyilvánosan megdicsértettek:

a m. kir. I. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Gül Sándor cz. őrmester, *mezőnagycsáni, Szabó József* cz. őrmester, *székelykocsárdi, Kiss Domokos* cz. őrmester, *mezőzáhi és Incze Márton* cz. őrmester *álbáki* őrsparancsnokok 10 éven felüli csendőrségi szolgálatuk alatt, úgy a közbiztonság terén, mint a szolgálat minden ágazatában kifejtett tevékenységük, eredményes működésük és jó magaviseletükért.

Előléptettek:

1907 december hó 24-ével:

a m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában:

Varju István, Somogyi János, Kosztolányi István, Szekeres István, Otló Sándor, Poltyák István, Földes László, Belényesi István, Spisuk Miklós, Borza János és Gémesi Márton;

1907 december hó 20-ával:

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Miklós Gergely, Molnár Sándor, Vathy József, Ilcz Károly, Báthory Lajos és György István őrsvezetők, *őrsvezető czimzetes őrmesterekké.*

Az öt évi tényleges csendőrségi szolgálat befejezése után:

a m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában:

Hubert Miklós,

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Kiss János IV., Mohai János, Hegedűs János II., Németh Lajos I., Bojnár János II., Papp Ferencz és Stüssny János,

a m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:

Deák Vazul, Ernszt Ferencz, Opra Lázár, Kelemen Bibó György, Serbán János, Márton György, Bálint Mihály, Biró Dénes, Erdély István, Benkő Zoltán, Nagy József II., Horváth Péter, Tamási János, Gőnczi András, Silló Balázs, Opra Pál, Bokor István, Ilyés Balázs, Jubák Márton, Oró János, Jancsó István, Tóth Bálint, Bartha András, Mészáros István, Nemes József, Sipos István, Magyarosán Gergely, Birtalan István, Bors Lázár, Bajkó András és Kovács János; végül

a m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:

Roszoly József csendőrök, *csendőr czimzetes őrsvezetők.*

Katonai szolgálati jel.

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Krecza László járásörmester, 1907 decz. 2-án, az *I. osztályu-*,

Máthé Sándor csendőr cz. őrsv., 1907 decz. 5-én, a *II. osztályu-*,

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Ruszt Lipót járásörmester, 1907 december 10-én az *I. osztályu-*,

Póór Lajos cz. őrmester, 1907 decz. 20-án, *Schmitzer János* csendőr cz. őrsvezető és *Szényei Károly* cz. őrmester 1907 decz. 7-én, végül *György Ágoston* őrsvezető 1907 decz. 10-én a *II. osztályu-*,

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Várhegyi Sándor járásörmester, 1907 decz. 16-án az *I. osztályu-*,

Kaszás József csendőr cz. őrsv., 1907 decz. 12-én *Steszerein László* csendőr cz. őrsv., 1907 decz. 10-én és *Gurzó Pánfil* csendőr cz. őrsv., 1907 decz. 15-én, a *II. osztályu-*,

a m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában:

Mohácsi Ferencz járásörmester, 1907 decz. 15-én, és *Murányi Ignác* cz. őrmester, 1907 december hó 5-én az *I. osztályu-*,

Horváth István VI. és *Horváth András* I. cz. őrmesterek, 1907 decz. 7-én;

a m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:

Márton István cz. őrsv., 1907 nov. 21-én, *Serény János* csendőr cz. őrsv., 1907 decz. 4-én, *Thieszkes János* cz. őrsv., 1907 decz. 6-án, *Szász Dávid* őrsv., 1907 nov. 23-án, *Lukács Károly* cz. őrsv., 1907 decz. 12-én; végül

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Németh Pál cz. őrmester, 1907 decz. 13-án és *Tóth Márton* őrsv., 1907 decz. 16-án, a *II. osztályu legény-ségi katonai szolgálati jellel* elláttattak.

Lovaglási jutalomdíj.

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:

Schmitzer János csendőr cz. őrsvezető 1 drb.,

a m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában:

Márton Ferencz járásörmester 3 drb., *Kaszás József, Varga Pap János* és *Kellesi Gábor* cz. őrsv. 1—1 drb., továbbá

a m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:

Anik János járásörmester, *Szakál Károly* őrsvezető, *Hédek István, Rónyai Ferencz* és *Róth István* cz. őrsvezetők 3—3 drb., *Szinicz Ferencz* járásörmester és *Bedő Antal* őrmester 1—1 drb., *Kincses Gergely* cz.

Grammofonok, fuvolák,
czimbalmok, eziterák,

Kényelmes

havi részletfizetésre.

Újlett elvelük a leges újabbak.

Vadászfegyverek
széles, golyós lövegyserek, revolverek,
suli, lütelü, weiperti hírneves gyártm.

Elek és Társa

Bucapest, Károly-körút 10.

Ingyen képes árjegyzék.

Hegedűk, forgatható és önműködő
hangszerek.
Valódi francia színházi láteszerek.
Görz féle trioder B i n o k i k.

Kényelmes

havi részletfizetésre.

örsvezető pedig a 4. és 5. évre illetékes 1—1 darab 10 koronás aranyból álló lovaglási jutalomdíjban részesítették.

Névváltoztatás.

Szmatrala István, V. sz. csendőrkerületbeli csendőr vezetéknévét, a m. kir. belügyminister úrnak 1907. évi november 18-án kelt 111632/VI-a. számú engedélye alapján „*Székelyi*”-re változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Kóka András cz. őrmester, *Butyka* Ágnessel, 1907 nov. 29-én, Kovásznán.

Szabó Antal cz. őrmester, *Szlavats* Agnessel, 1907 decz. 7-én, Illésháza.

Szabó József őrsz., *Csalány* Etelkával, 1907 nov. 28-án, Blenkemezőn.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Bucsán Dániel őrsvezető, *Bucsán* Máriaival, 1907 nov. 30-án, Zólyomban.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Szöke László őrsvezető, *Tarnóczy* Erzsébet Ottiliával, 1907 szept. 28-án, Jászón.

Cselovszky János cz. őrmester, *Fucskó* Erzsébettel, 1907 nov. 16-án, Szirákon.

A m. kir. V. sz. csendőrkerület állományában:

Belánszky József őrsvezető, *Kupcsa* Magdolnával, 1907 nov. 16-án, Ebedeczen; végül

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Németh István VII. cz. őrmester, *Szita* Juliannával, 1907 nov. 27-én, Túrján.

PÁLYÁZATOK.

Egy irtóki állás a homonnai kir. járásbíróval. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona, esetleg természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Tót nyelv ismerete. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a sátoraljai helyi kir. törvényszék elnökéhez 1908 jan. 16-ig.

Egy irodatiszti állás a dicsőszentmártoni pénzügyigazgatóságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 360 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kezelési szakvizsga. Kérvények a dicsőszentmártoni pénzügyigazgatósághoz 1908 jan. 12-ig.

Egy hivatalos állás a szegedi törvényszéknél. Fizetés 500 korona és pótlék. Lakpénz 100 korona és pótlék. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a szegedi törvényszék elnökéhez 1908. évi január 15-ig.

Egy hivatalos állás a nagyszőlősi adóhivatalnál, esetleg másból. Fizetés pótlékkal 600 kor. Lakpénz pótlékkal 160 korona. Ruhailletmény 60 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a bereg-
százi pénzügyigazgatósághoz 1908 jan. 21-ig.

Egy hivatalos állás a m. kir. postatakarék-pénztárnál Budapesten. Fizetés pótlékkal 700 korona. Lakpénz pótlékkal 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Számlásban való tökéletes jártasság. Egy évi ideiglenes alkalmazás. Kérvények a m. kir. postatakarék-pénztárhoz 1908 jan. 13-ig.

Egy irodasegéd-tiszti állás a vallás- és közoktatásügyi ministerium segédhivatalánál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 600 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a vallás- és közoktatásügyi ministeriumhoz 1908. évi január 15-ig.

Egy hivatalos állás a nagybecskereki pénzügyigazgatóságnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Szabályszerű lakpénz. Ruhailletmény 60 kor. Magy nyelv szóban és írásban. Kérvények a nagybecskereki pénzügyigazgatósághoz 1908 jan. 15-ig.

Egy hivatalos állás a kunszentmártoni adóhivatalnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 160 korona. Ruhailletmény 60 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a szolnoki pénzügyigazgatósághoz 1908. jan. 16-ig.

Altiszti állások a magyar kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségénél:

1. Három pályafelügyelő,
2. Ötven állomásfelügyelő,
3. Husz raktárnoki,
4. Husz kalauzi (előbb vonatfékezői).

Fizetés 1200 korona. Lakpénz 250—500 korona. Természetbeni egyenrubázat. A kalauzi állással ezenkívül kilométer- és órapénz, az állomásfelügyelői állással pedig éjjeli díjazás jár. A végleges kinevezés elnyeréséig a pályafelügyelői állás 2 korona 40 fillér, a többi állás pedig 2 korona napibérrrel javaadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai vagy ezzel egyenértékű iskolai végzettség. Ily vizsga hiányában vasuti altiszti képesítő vizsga, a kalauzi, állomásfelügyelői, raktárnoki állásnál horvát nyelv. Hat havi — az állomásfelügyelői álláshoz pedig tíz havi — próbaszolgálat.

Ezekon kívül:

- ad 1. megfelelő ipari képzettség (kőműves, asztalos stb.) és pályafelügyelői szakvizsga;
- ad 2. távirdai, forgalmi és kereskedelmi vizsga s felhatalmazás az önálló forgalmi szolgálatra;
- ad 3. kereskedelmi vizsga;
- ad 4. vonatvezetői és kezelői vizsga.

Kérvények a m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségéhez 1908 jan. 16-ig.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utcza 4 sz.

Néhány szó a bűnről.

Irtja: *Preszly Lóránd* csendőrhadnagy.

I.

Az ember életében fontos szerepe jutott a bűnöknek, szolgálataink pedig egyenesen a bűnökkel való foglalkozásra utalja legénységünket, nem tartom tehát érdektelennek, ha — éppen ezen oknál fogva — rövid áttekintésben megismerkedünk a bűnnel, kutatni fogjuk azt, hogy tulajdonképpen mi az a bűn, hol keresendő és hol található fel annak eredete?

Czélom az, hogy a nyomozásokat teljesítő legénység, — kiknek talán ezideig nem volt alkalmuk elméletileg a kérdésekkel behatóbban foglalkozni, — a közleményemben megismerkedjék a bűnnel, mely a csendőrségi szolgálattal közvetlen vonatkozásban áll.

Elvezetem olvasóimat oda, a hol megtaláljuk a kérdésekre a feleleteket és ki fogom mutatni azt is, hogyan lehet a bűnök ellen küzdeni, sőt ha kellően fel vagyunk fegyverkezve, még le is győzhetjük azokat. — Képzeljük el, micsoda dicsőséges állapot lenne az, ha egyszer az emberek vonakodnának büntetést elkövetni, és pedig nem azért, mert tiltja azt a törvény, hanem azért, mert nem lenne vágyuk olyasmit elkövetni, a mi rossz, a mi bűn.

Mindennek van oka és így kell okának lenni annak is, hogy van bűn, vagy legalább is van olyan cselekedet, melyet az emberek és az ezek által hozott törvények bűnnek nyilvánítanak: éppen így van oka annak is, hogy miért nem tud az ember a bűnökből kivetkőzni, mikor olyan sok esetben vallja annak kárát és tulajdoníthatja azoknak teljes lelki és testi elzúllását. Nem tudományos alapon akarom én feladatomat megoldani, de igyekezem a kérdéseket az éles és fürkésző csendőrszem előtt lényegökben megfejteni.

Mindannyian érezzük, hogy az ember örökös harcra és küzdelemre van bivatva. — «Ember küzdj» — ez a mi földi rendeltetésünk.

Küzdünk azért, hogy megélhessünk, hogy magunkat, családunkat fentartbassuk és hogy azon a pályán, a melyen vagyunk, előre haladhassunk, érvényesülhessünk. És ez nemcsak rendeltetésünk, hanem kötelességünk is! De az életharcokban nem mindenki egyforma erővel harcol s azért a küzdőket két táborra lehet

osztani t. i. az erősek és gyengék csoportjára. Az erősek helyzete igen előnyös. Nekik nem kell olyan akadályokkal küzdeni, mint a gyengéknek. Ők erejük birtokában és tudatában játszva küzdenek, könnyedén szállanak szembe az ellenséges tényezőkkel, tehát könnyen érvényesülhetnek is. És éppen ezért haladnak jobban előre, intézik a gyengék sorsát, védelmezik azokat üdvös módon, s nyújtanak segédkezet arra, hogy a gyengék is boldogulhassanak: élhessenek, — mert hiszen nekik is kell élniök.

Gyakran előfordul, hogy az egyik küzdőnek meg van a maga testi ereje, de nincs meg az értelmi előkelősége; más esetben nincs testi, de van értelmi ereje, mely az előbbi hiányt pótolja és biztosítja számára az érvényesülést. Azonban elvitázhatatlan, hogy úgy az erős, mint a gyenge fentartatja tisztességesen magát, ha az egyenes útról nem tér le akkor, midőn az életharcot vivja meg a maga és övéi fentartása érdekében.

Ha akár az erős, akár a gyenge letér az egyenes útról, akkor tiltott ösvényeket tapos. Hogy a gyengébbek gyakrabban térnek le az egyenes útról, az megmagyarázható és könnyen érthető; talán éppen innen származik az a meghatározás, hogy a bűn nem más mint gyengeség.

Bűne mindenkinek van, erőseknek éppen úgy, mint a gyengéknek. Sőt lehet állítani, hogy nincs halandó a földön, a ki szeplőtlen lenne a bűnöktől. Nem értek ez alatt éppen olyan büntetést, melyek például a büntető törvénykönyvben felsorolva vannak, hanem általában büntetést.

Állítom és be is fogom bizonyítani, hogy az erősek bűneit az ő féktelen hajlamaik szülik, a gyengék bűneinek gyökereit pedig legtöbbször az ő erkölcsi és szellemi fogyatékságaikban találhatni meg.

Olvasóim elé már most önkénytelenül vetődik a kérdés, mi tehát a bűn, melyről naponként hallanak, melylyel naponként foglalkoznak s a melyet annyira igyekezünk magunk is gondosan elkerülni, s a melybe mégis oly gyakran belebotlunk. Hányan szembeszállnak vele és elbuknak általa! És miért nincs a földön halandó, a ki büszkén, felemelt fővel mondatná el magaról: tisztán vagyok a bűntől! És miért nem tud az ember olyan magasra emelkedni, hogy ne érhetné a bűnök szennyje őt? Mi, a csendőrség tagjai, legjob-

Villamos és gőzerőre berendezett gyár tőlől nem képes olcsó főm és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia béli hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedő, gordonka, ezimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszert, húr-, stb. mű **Rományi** legújabb képe-árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költésértéte díjtalanul. Kívétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszertelen és olcsón. — Minden hangszerről külön külön árjegyzék kerülni.

ban tudjuk, hogy minél inkább szaporodik az évek száma, a hivatalos kimutatások annál több és több bűnesetet sorolnak elő. És még mennyi lehet azon bűnök száma, melyek nem tartbatók nyilván a melyeknek nincsen hivatalos elnevezésük. Mintha csak azt bizonyítanák e kimutatások, hogy az ember napról napra gyengébb lesz arra, hogy az étellel vívott harcában jobbik felét tudja diadalra juttatni.

Nagyon sok és egymástól lényegesen eltérő szakvéleményt ismerek, melyek mindegyike a bűnt és annak eredetét vitázza, ezekre — miután e lap kerete azt nem engedi meg — nem terjeszkedhetem ki. Megkérdeztem olyan egyéneket is, a kik állásuknál fogva hivatvák annak ismeretére: orvosokat is, kik az emberrel nemcsak mint fizikai testtel foglalkoznak. Testületünk egyes idősebb tagjait is megkérdeztem, hogy mi a véleményük erről? Egy becsületes multtal bíró altiszt eme választ adta: nem az emberben kell keresni a hibát, hanem a körülményekben. Nem is csoda, ha annyi ember vétkezik, mikor olyan nehéz küzdeni és olyan mostobák a megélhetési viszonyok. Régente — szolgálati ideje kezdetén — még fele annyi bűn sem adott munkát a csendőrségnek. Állítását mindjárt példával is igazolta. Ha zavaros vizet látunk — mondta — a ha keressük az okát, meg is találjuk, hogy miért olyan zavaros a víz és eredeti tisztaságát miért veszítette el! Én akkor igazat adtam a tapasztalt altisztnek. Igazatok most is, csak annyiban módosítom véleményét, hogy nem egyedül a körülmények mostobasága váltja ki a bűneseményeket. Azok legfeljebb csak befolyásolják az embert.

Akár a tudományos alappal bíró szakférjak, akár az orvosok elméleteit fogadjuk is el, egy bizonyos, és ezt figyelmen kívül nem hagyhatjuk, hogy t. i. a bűnök elkövetésére minden ember hajlamosítva van. Ez a bajlam — mely közös vonás — bennünk él. Befolyásoltatik ugyan a körülmények, pl. a kor, a nem, a vallás, a foglalkozás, a műveltség stb. által, de rajtuk és bennünk van sajátos jellege. Megtudjuk törni, sőt teljesítséggel eltudjuk nyomni, ha elég erős akaratunk van abhoz, hogy legyőzzük azt a bajlamot, mely csak ingerel, ösztökél bennünket, — izgat és csábít arra, hogy bűnt kövessünk el. Az erősek jobban és eredményesebben tudnak vele szembeszállani, mint a gyengék, de a gyengék is képesítve vannak arra, hogy letudják győzni az ingert és a csábítást. Ha erre nem képes az ember, akkor a bajlam győzelme biztos és annak uralma romlásába viszi.

Ha valaki egyszer lop, azt mondják rá, bajlama volt lopni; ha kétszer vagy négyszer lop, azt tartják róla, hogy szenvedélye a lopás. A bajlamtól tehát csak egy lépés a szenvedély, melynek elbatalmasodása pedig maga után vonja a teljes testi és lelki elzüllést. A bajlam és a szenvedélyek megfékezése erős akaratról ta-

nuszkodik, a hajlam uralma gyengíti az embert, a szenvedély pedig egyenesen a posványba kergeti, — megfosztva őt minden emberi méltóságtól — élő halottá és a társadalom szennyesevé teszi a bűnöst.

A meggyengült akaratnak fészke emberi gyarlóságunkban található fel és itt bírja gyökerét a bűn eredete is. Szükségesnek tartom azonban hangsúlyozni, hogy most nem kizárólagos tételt állítottam fel. Úgy értem ezt, hogy miután tudom, hogy erős akaratú és szilárd kitartással képes az ember lobotetlennek látszó dolgot is művelni, csak gyarlóságában rejlik oka annak, ha nem képes akaratát — a hajlam, ösztön — és szenvedélyeivel szemben diadalra juttatni. A bűn maga már csak eredménye gyarlóságunknak, árnyoldal, mely sötét és undorító, visszataszító és megszegyenítő; szomorú bizonyosága annak, hogy a szenvedélyek rajjai nyomoruságos úton haladnak boldogulásuk felé, nem uralják akaratukat és így önmagukat sem. Azok a kimutatások, melyekről fönnebb említést tettem, csak állításomat igazolják.

Ki nem derített bűnesetek nyilvántartása és a pótnyomozások ellenőrzése.

Irta: Virág László csendőrszázados. (Vége.)

A közbiztonsági szolgálat sikeres ellátása mindenestre attól függ, hogy a megelőző szolgálat minél behatósabb és alaposabb legyen a azon esetekben, mikor a megelőzés nem sikerül, büntetendő cselekmény előfordul, azt a sértett haladéknélkül bejelentse az illetékes őrsnél, járőrnek, vagy községi előljáróságnak a ezek nyomban intézkedjenek az eset nyomozása iránt. Tehát ha a járásparancsnok mélyreható ellenőrzést akar gyakorolni, szolgálati jarataiban első sorban azt kell kipuhatolnia, hogy a megelőző szolgálat rendes mederben folyik-e? megtörtént közbiztonsági zavarok azonnal tudomásra jutnak-e? Nevezetesen a lakosság azonnal jelenti-e sérelmét — az előljáróságok a nekik bejelentett sérelmeket azonnal tudomására hozzák-e az illetékes csendőrs- vagy esetleg jelenlevő járőrnek — a hogy utóbbiak megteszik-e és azonnal teszik-e meg a szabály követelte intézkedést a bejelentett esetek nyomozására.

Pubatolnia kell egyes községek, vagy más tereptárgyaknál, hogy az utóbbi időben fordultak-e elő büntetendő cselekmények, nyomoztak-e ezen esetleg előfordult esetek ügyében csendőrei a az illetékes őrsön győződjék meg az iktatmányok szemlélésénél, hogy az általa tudomásul vett esetek tenyleg nyomozás tárgyai voltak-e vagy sem és az eredményhez képest az esetleges hibák helyrehozásavégett a leggyökeresebb orvoslástól se riadjon vissza.

Mert mit tapasztalunk a gyakorlatban? Azt, hogy megmagyarázhatatlan okból a lakosság sokszor napokig,

A legjobb órák,

legszolidabb ékszárazok, egyszerűtől a legdrágábbig, egy kézzel, mint részlettízettől 10 évi Jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műfőnök Szegeden.
Javítások 5 évi Jótállás mellett.
Aranyozás ingyen!

sőt betekig sem jelenti éreimét, vagy az előjáróság tudomásul véve a bejelentést, nem intézkedik — ismételtén fordulnak meg járőrök a tett színhelyén és büncselekményekről nem vesznek tudomást, vagy — s ez ritkán fordul elő, de már volt rá eset — a járőr tudomást szerzett róla, nyomozott is, de mert nyomozása sikertelen maradt — őrsparancsnokának nem jelentette, vagy ha be is jelentette, az őrsparancsnok egyáltalán el nem fogadható indokból az esetet nem tárgyalta s így az előjárók bírálata és ellenőrzése alól azt kivonta.

A melyik járásparancsnok ezeknek tudatában van és féltve őrszi járásának biztonságát és saszemmel örködik a felett, azzal csak elvétve eshet meg, hogy ilyen hibák felbukkanjanak őrsain s kizárt dolog, hogy elharapódzbaszanak.

Ámde maradjunk a rendes ügyködés meneténél.

Az őrs a tudomásul vett eseteket rendszeren tárgyalja és öt naponként a feljelentések fogalmazványait a járás utján a szakaszhoz felülvizsgálás végett előterjeszti. Mi a kötelessége a járásparancsnoknak akkor, mikor az ily feljelentések a kezeibe kerülnek? Miután, a fontosabb eseteket kivéve egyéb bünesetek csak ezuton jönnek tudomására, neki bebató és alapos tanulmányozás után első sorban arról kell magát tájékoznia, hogy a lefolyt öt napban járásában mi? bol? hogyan? mikor történt? s kik szerepelnek az előfordult bünesetekben mint sértettek, mint gyanúsítottak, mint terhelték s mint tanuk? s általában egyéb módon is kik vannak érdekelve?

Ez iránt érdeklődni tekintet nélkül arra, hogy kiderített, vagy ki nem derített esetekről van szó, első rendű érdeke, mert ez helyi és személyi ismeret szerzésére alkalmas és járásában a nyomozások közvetlen ellenőrzése és vezetése az ő kezében összpontosulván könnyen megesik, hogy az egyik őrsön előfordult, de kiderítetlen maradt eset körülményei egy másik szomszédos őrsön előfordult, de kiderített eset körülményeivel azonosnak látszanak lenni s éppen a körülmények azonosága hívja fel figyelmét a kettő közötti kapcsolat lehetőségére és a megfelelő intézkedések megtételére, melyeknek segítségével oda hatbat, hogy akár személyesen befolyva a nyomozásba, akár az e körülményekről nem tudó őrsnek kellő utbaigazítást adva, a kiderítetlen eset tettese mielőbb kézrekerüljön.

Ezen egybevetés és tájékozódás az első teendő.

A második az, hogy a feljelentéseket egyenként bírálatal alá vegye abból a szempontból, hogy a kérdésben forgó eset ki van-e derítve avagy nincs?

Nem ajánlható eléggé, hogy a bíráltnál a legnagyobb szigorúság érvényesíttessék; tekintet nélkül arra, hogy a statisztika hogy fog kinézni.

Ha legtávolabbról is gyanu forog fenn arra nézve, hogy a bíróság a beszerzett bizonyítékok daczárna is marasztaló ítéletet hozni nem tud, az esetet mint ki-

derítetlent kell kezelnie s a szakasznak figyelmét erre fölhívni és véleményeznie, hogy a folytatólagos nyomozás elrendeltessek. Az ilyen kétes esetről szóló feljelentés keltét, számát és az eset körülményeit, szereplőit magának röviden előjegyzni azért, hogy a további fejleményeket, a pótnyomozás vezetését ellenőrizze és esetleg maga fogatosítsa s tudomást szerezhessen magának majdan arról, hogy marasztaló ítéletet hozott-e a bíróság, vagy sem?

A sikertelen maradt nyomozások eredményéről szóló feljelentéseket is előjegyzni magának azért, hogy az iratok szabályszerű nyilvántartását könnyebben ellenőrizhesse szemléi alkalmával s hogy bármily alkalomból a büneset színhelyén, vagy az érdekelt őrsön megfordulva gyakorlatilag is beavatkozhassék a dologba, a pótnyomozást megejtse, legénységével az esetet megbeszélhesse azok nyomán oktatást tartson s meggyőződhessen róla, hogy az nem csak nyilvántartja azokat, mint kiderítetleneket, hanem folytatólagosan minden szolgálati járatát kibaszálja-e arra, hogy az eset kinyomoztassék.

Különösen fontos a járásparancsnokra nézve, hogy tisztában legyen azzal, hogy nem az az irányadó egy-egy őrs vagy járás közbiztonsági tevékenységénél, hogy négy, hat vagy 10 eset maradjon-e egy-egy évben kiderítetlenül, hanem, hogy a kiderítetlen esetek száma az egész évben előfordult esetekhez viszonyítva milyen arányban van? Mert nyilvánvaló, hogy az eredmény ott, hol mondjuk csak 12 lopási eset fordult elő és abból három kiderítetlen maradt, rosszabb mint a bol 45 eset fordult elő és abból hat maradt kiderítetlenül. Előbbi esetben az eredmény százaléka 75, utóbbi esetben pedig 86-26, azaz az előbbi 11.26 százalékkal gyengébb eredményt fejtett ki, mint az utóbbi. Azaz a hírlatnak alaposnak és feltétlenül igazságosnak kell lenni.

Csak az a járásparancsnok ítélteti meg őrsai működését igazságosan, a ki ezzel tisztában van s figyelembe veszi a legénységnek a nyomozásoknál kifejtett buzgalmát, más irányu elfoglaltságát, esetleges felületességét, vagy hanyagságát és a levont következtetésekhez képest irányítja járásában a közbiztonsági szolgálatot.

Az ilyen alapon bevezetett oktatás és irányítás mellett be kell, hogy oltsa legénységébe azt a tudatot is, hogy az esetleg kétes voltak miatt nyilvántartott esetek pótnyomozása és a feljelentettek elleni folytatólagos adatszerzés csak elősegíti a megelőző szolgálat megerősödését a gyanúsítottak folytonos szemmel tartása által s a mennyiben az ilyen gyanus értékű nyomozás mint kiderítetlen vétetik számításba a statisztika összeállításánál — a későbbi nyomozások alkalmával, esetleg a rendes folyamat mellett hozott marasztaló ítélet nyomán úgy is mint kiderített eset utólag felvétetik a statisztikába, azaz a látszólagos eredménytelenség ki egyenlítődik rövid félév alatt, ha pedig marasztaló ítélet nem lett volna hozható, nem szépitették a dolgot,

eredeti bűnügyi és detektiv-történetek gyűjteménye.

Ira dr. Guthl Soma. Eddig a következő kötetek jelentek meg: I. A vén kopó. II. Világvárosai bűnök. III. Tuzár mester. IV. Az ójazakai Budapest. — Sajtó alatt: V. Az urnogók világa. VI. Híres szélhámosok. VII. Tuzár külföldi sikerei. VIII. Gyanus esztencsiak. IX. Mik történtek a föld alatt? X. Modern betyárok. — Minden kötet 200 oldal terjedelemmel.

Fekete könyv

Árn kötetenként csak 2 kor. A teljes 10 kötetből álló sorozat 20 K. — *Magrendelhető 2 koronás havi részletfizetésre is!* — KUNOSSY, SZILAGYI és TÁRSA könyvkiadóhivatala, Budapest, IV., Sömmelweis-utca 14. Nagy képek könyv- és kép-árjegyzék ingyen és bérn.

hanem a nyilvántartást és pótnyomozást tovább folytatva, biztosak lehetünk benne, hogy igazságos statisztikát csináltunk.

De lássuk tovább, mire nyújt még alkalmat a fogalmazványok átvizsgálása?

Miután a mai rendszer mellett idősebb csendőreink maguk szerkesztik a feljelentéseket őrsparancsnokuk felülbíralása mellett, az azokat elbíráló járásparancsnok alárendelt csendőrei nyomozási képességéről a nyomozásoknál esetleg ejtett hibáikról tudomást szerez s ezekkel együtt anyagot is arra, hogy lényeges momentumokat magának feljegyezvén, az illetőkben oktatásai alkalmával a nyomozás iránti érzéket fejlessze, a sikeres működésre serkentse és értékesse tegye előttük a nyomozásra fordított fizikai fáradságokat és a gyakorlati élethől vett oktatással felkeltse és lekösse érdeklődésüket.

Természetes, hogy ily felfogás mellett a járásparancsnok a legpontosabb előjegyzést kell hogy vezesse az őrséin kiderítetlen maradt esetekről s különösen azon esetben, melyben a nyomozás sikere kétes, állandó érdeklődéssel kell hogy kíséresse, hogy a bíróság milyen ítéletet hozott, marasztalót-e, vagy felmentőt? sőt alárendelt őrsparancsnokaitól és csendőreitől is követelje meg, hogy a bírói eljárás mikénti állásáról magukat mindég tájékozzák. Nyilvánvaló, hogy utóbbiakkal szemben erős fegyver a kezében az, hogy ha ő maga is az ügy állásával tisztában van.

De hogyan szerezhet erről tudomást a járásparancsnok, őrsparancsnok vagy a csendőr? Könnyen, csak a dolog nyitjára kell kioktatni őket.

Ugyanis tárgyalás, vagy a felek beidézése nélkül a bíróság vizsgálatot nem folytathat és ítéletet nem hozhat. A beidezés pedig rendszeresen a községelöljáróságok útján történik, de nem egy esetben a jegyzőkönyvi kihallgatásokat is a községi elöljáróság végzi az ügyészség, vagy járásbíróóság utasítására s így a községelöljáróság azon tagja, kinek kezén ezen ügyek keresztül mennek, hozzávetőleg mindég tisztában van az ügy állásával és szívesen ad felvilágosítást arról, de az ügyben szereplő tanúk is — miután a feljelentést mi tettük és őket ismerjük — szintén adhatnak felvilágosítást erre nézve.

Elővezetés, fogolyátadás, tanukihallgatás czimén számtalan alkalom van arra is, hogy a bíróságnál vagy az őrsparancsnok, vagy a csendőre megjelenvén, ott akár a büntető bírótól, akár az ügyésztől kapjon biztos felvilágosítást az ügy állására nézve, s miután az ügyész, büntető járásbíró céljai igen sokban azonosak az eljáró csendőrség céljaival, az ilyen érdeklődés s a bíró és nyomozó közeg folytonos együttműködése csak elősegíti azt, hogy bűn büntetlenül ne maradhasson.

A járásparancsnoknak pedig — kinek működési területén rendszerint csak egy bíróság van — éppen különös kötelessége, hogy a bíróságnál megjelenjek, ott a bűnügyi dolgok állása felől tájékozódjék s a büntető bíró, ügyész észrevételeit és felhívásait meghallgassa és átvegye, tehát nyilvánvaló, hogy a fennebb érintett

kötelességek ilyenirányu teljesítése éppen semmi nehézséggel sem jár.

El van rendelve, hogy az őrsön nyilvántartott kiderítetlen esetekről minden csendőr és altiszt magának pontos előjegyzést vezessen és a folytatólagos nyomozásról magának jegyzeteket csináljon s az ily esetek fölött a jegyzetek nyomán az őrsparancsnok megbeszéléseket tartson s meggyőződjék, hogy minden őrsbeli csendőre tisztában van-e az ezen ügyekben elért eredményekkel?

De mit tapasztalunk? Azt, hogy az esetek igen röviden a büneeset helye, ideje, a sértett és kár megjelölésével előjegyzésben tartatnak, (sok csendőrnél még ez is hiányos) s mikor ezen esetek vizsgálata tárgyává tétetnek, alig akad egy csendőr, aki arról a 8—10 esetről, mely nyilvántartandó, tüzetes felvilágosítást adni tudjon (sőt az őrsállomáson történt esetekről sem tud egyik-másik semmit) s így kizárt dolog, hogy a pótnyomozások sikeresen legyenek keresztülvihetők. Szóval a nyilvántartás megvolna, de nincs meg a megkívánt eredménye.

Tehát ez lévén a legfőbb baj, ezt a bajt megszüntetnie első sorban a járásparancsnoknak kell és van módjában.

Mindenek előtt neki kell tudni fejből az ilyen eseteket, neki kell firtatni, hogy a csendőrök és altisztek erre helyeznek-e kellő súlyt. s a legszigorubb rendszabályok alkalmazása mellett is keresztül kell vinnie, hogy a közbiztonság érdekében a csendőrök és altisztek ebbe beleszokjanak, annál is inkább, mert ez a legelső rendű teendőjük.

Elv legyen az, hogy a ki a kiderítetlen maradt esetekről, a pótnyomozás állásáról tüzetes felvilágosítást adni nem tud s már legalább fel évig az őrsön szolgál ezek iránt nem érdeklődött, rendes, vagy egyéb szolgálatai alkalmával az esetekben pótnyomozást nem is ejtett meg, tehát súlyos kötelességmulasztást követett el s méltó a felelősségrevonásra.

Az ilyen csendőrt vegye a járásparancsnok magához mellé, vigye szolgálathoz és vele együtt vezesse be a pótnyomozást s tárja elébe, hogy mit és hogyan kellett volna végeznie s magyarázza meg neki, hogy milyen szegyenletes kötelességmulasztáson éretett.

Miután pedig ezek keresztülvitele a csendőrökkel szemben első sorban az őrsparancsnok dolga, vele szemben se legyen kiméletes, hanem a legnagyobb szigorral szerezzen érvényt abbéli törekvésének, hogy a mulasztások orvosoltassanak.

Ha ezen törekvésében valamely akadályra bukkan attól ne riadjon vissza, hanem sarkalja a további energikus intézkedésre s ha a hibát abban találja, hogy az őrsparancsnok nem elég képzett ezen állására, vagy hanyagság terheli, ne késsen szakaszparancsnokánál javaslatot tenni elmozdítására, mert a tudatlanságot az őrsparancsnoknál megtűrni nem lehet — az olyat altiszt pedig, a ki az elsőrendű kötelességek teljesítésé

Uj otthonok. — A nagysármási református templom és paplak.

Uj otthonok. — Teloposok szántóföldje és közös kútja Facseten.

ben közömbös, vagy éppen hanyag — nem méltó, hogy egy óra élén álljon.

Ha egy kiderítetlen eset irataiból azt látja, hogy a pótnyomozások elmulasztattak, akkor az őrsparancsnokot vonja felelősségre s ha a látszólag megejtett pótnyomozások eredménytelenek, azonnal szálljon ki a helyszínére s a pótnyomozást személyesen vezesse be s minden tudását latba vesse, hogy megmutathassa, hogy ha nem is ért el teljes eredményt, de sikerült oly mozzanatokot kinyomoznia, melyek eddig ismeretlenek voltak s az eddigi nyomozásokat előbbre vitték. Egyébként a pótnyomozások keresztülvételét ellenőrizni a járásparancsnoknak módjában áll a szolgálatkönyv másolatokból helyszínén eszközöndő pubatolásokból s alárendelt legénységének szemle vagy más alkalommal való megvizsgáztatásából is, tebát figyelmét ezekre is terjessze ki és sehol se tűrje meg a színre való dolgozást, mert ha ezt észre nem venné, vagy megtürné, csak saját tekintélyének ártana, mert alárendeltjei ezeket az ő tudatlanságának tudnák be s ez keserves visszahatással lenne úgy az ő személyes tevékenységére, mint magára a közbiztonsági állapotra.

Ne kerülje el figyelmét annak ellenőrzése sem, hogy a bírósághoz tett feljelentések fogalmazványai azonosak-e szöveg szerint a bírósághoz tett eredeti jelentéssel. Ezt kutató próbával ellenőrizheti úgy, hogy az ősről 1—2 fogalmazványt magához vesz és azt a bíróságnál való megjelenésekor az eredeti jelentéssel összehasonlítja.

Hibetetlennek látszik, de megtörtént, hogy magáról megfeledezett őrsparancsnok, a statisztika kedvéért a fogalmazványtól eltérő jelentést tett a bíróságnak, vagy valakit tényvázzal átadva a bíróságnak, a fogalmazványt utólag fejből állította össze.

Szóval az igazságot minden tekintetben hüen kell szolgálnia a járásparancsnoknak, ha helyét szilárdan akarja megállani.

Körülbelül ezek volnának a kötelességei a járásparancsnokoknak. A többi fontos kötelességek egy igen tetemes része a szakasziparancsnok kezében összpontosul, az általános felügyelés és ellenőrzés pedig a többi magasabb tiszti előljárókra haramlik.

A tiszti előljárók közül a szakasziparancsnoknak lehet — lévén legtöbb szemléje és személyes érintkezése az őrsökkel — legtöbb alkalma nemcsak aktákból mérlegelni a dolog menetét, de a gyakorlati életben is befolyását érvényesíteni.

Nem csekély felelősség haramlik rá, hogy alárendelt őrsői és különösen járásparancsnokai lelkiismeretes tevékenységét ellenőrizze, a hibákat orvosolja, mulasztások lehetőségét megakadályozza s a magasabb vezetést helyes irányban eszközölje.

Ezért egy végzetes hiba volna, ha a legkitünőbb járásparancsnok vagy őrsparancsnok ténykedésében is meghívva végezné felügyeleti teendőit s kisiklani hagyná kezéből a fegyvert, melyet a feljelentések felülbírlása folytán kezébe ad hivatali állása. Nemcsak azt kell mérge-

gelnie, hogy helyes volt-e a nyomozás, helyes-e a feljelentés, hanem helyes irányu-e a járásparancsnok által kifejtett tevékenység s a fogalmazványokon kifejtett véleménye megállja-e helyét, vagy sem?

A járásparancsnok egy helytelen véleményének jóváhagyása felette sok kárt okozhat a szolgálatra, mert tapasztaljuk, hogy mint futótűz úgy terjed az őrsparancsnokok között az ilyen elnézett ferde felfogás.

A szakasziparancsnok különböző okokból igen sokat van távol állomásáról s így a fogalmazványok egy jó részének átvizsgálása az őt helyettesítő hadapródra, vagy járásörmesterre marad, azaz tudtán kívül bizonyos pongyolaság ütheti fel fejét a helyettes nem elég alapos működése folytán ezen teendők végzése körül.

Miután neki a járásparancsnok állásával összekötött elveket kell magasabb fokban érvényesíteni, nem menti fel őt távolléte attól, hogy a helyettese által végzett ezirányú teendőket utólag felülvizsgálja s az eredmény-bez képest intézkedjék. De ez egyenesen érdeke is.

Azonban miként lehet és kell ezt tennie?

A szemléje alkalmával az őrsre visszaérkezett feljelentések fogalmazványait feltétlenül és alaposan vizsgálja át, kézjeggyével lássa el. Bevonulásakor pedig egyes őrsökről a távolléte idejére eső feljelentések fogalmazványait követelje be közvetlenül s a megejtett felülvizsgálás eredményéhez képest intézkedjék. Így magát kellőleg tájékozza őrs és járásparancsnokai tevékenységéről s helyettese működését is hat konyán ellenőrizheti.

Egy másik főkötelessége, hogy akár a szakaszirodai ügyködése, akár őrszemléken szerzett tapasztalatai s természetesen a fontosabb ügyekre vagy észrevételekre nézve magának csinált jegyzetei alapján a járásoknál tartandó szemléjekor győződjék meg, hogy a járásparancsnok a járása viszonyai, a kiderítetlen esetek és a kétes eredményű nyomozások folytatása s az ügyek bírósági állása felől kellőleg tájékozva van-e, vannak-e a járásparancsnoknak tüzetes és czélt szolgáló jegyzetei? A hol tájékoztatlanságot tapasztalt, oktasson, a hol felületességet vagy hanyagságot észlel, ott kérlelhetetlen szigorral járjon el, mert csak e két eszközzel érheti el azt, hogy a kiderítetlen esetek rendszeresen nyomoztassanak és a közbiztonsági állapot panaszra okot ne szolgáltatasson.

Hogy pedig az ellenőrzés minden részről és rövid idő alatt gyakorolható legyen, czélszerű megkövetelni, hogy a statisztika összeállításánál minden őrs a vonatkozó rovatban a szöveg után írónnal mindig beírja a szám szerint kitüntetett esetek iktató számát, annál is inkább, mert egy hiányos statisztika mellett ezen jegyzetek nélkül sokszor órákba kerül, míg a szemléző az összes feljelentéseket az irattárból kiemeli s meg tudja állapítani, hogy a statisztika összeállításának ki és mennyiben volt hibás?

A mely járásparancsnok akár képesség hiánya, akár pedig megrögzött hanyagság miatt a most kifejtett irányban eredményesen nem működik, befolyását energikusan érvényesíteni nem tudja, vagy elmulasztja, csak

kerékkötője azon cél elérésének, hogy az országban mindenütt és mindenkor jó közbiztonsági állapot létezzék s hogy a bűnösök büntetésüket elvegyék. Ezért a célzott mindenkor szem előtt tartva, szükséges, hogy a szakaszparnacsnok legyen az első, a ki közreműködik, hogy ezen akadály az utból eltakaríttassék.

Általában pedig mindannyiunknak azon kell lenni, hogy első sorban abbeli kötelességünknek feleljünk meg. — akár nyomozók, akár a nyomozás ellenőrzői vagyunk — hogy lehetőleg minden büntetendő cselekmény tettese felderíttessék s hogy a végeredményt mutató statisztikánk csakis és kizárólag a kötelességtudás és lelkiismeretes tevékenység mellett létrejött eredményt mutassa minden szépitgetés és machinatio nélkül, mert egy szép, de kétes hátterű statisztikára büszkék nem lehetünk.

Az asszony bűne.

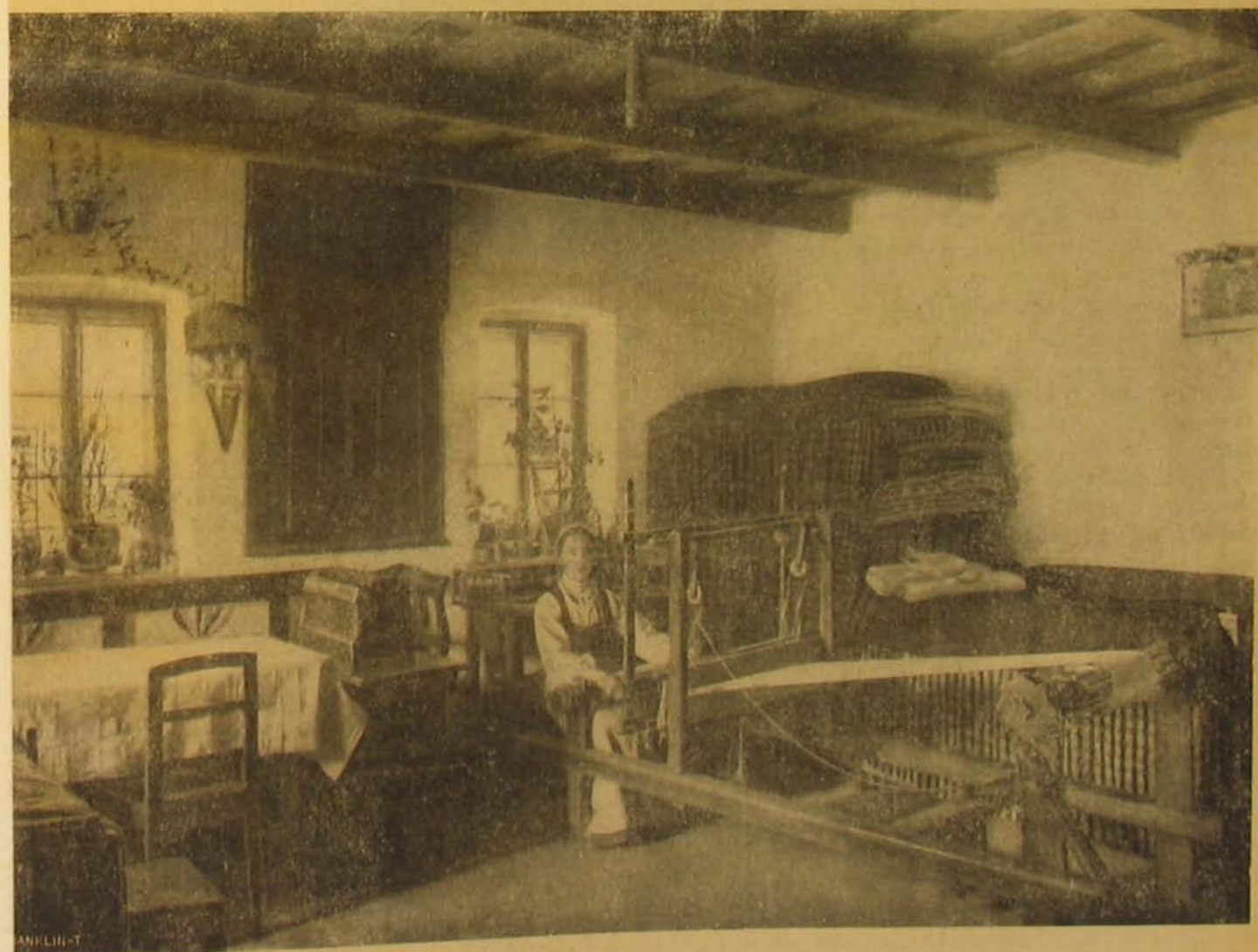
Irtó: Máthé Miklós törzsőrmester.

Megdönthetetlen igazság, hogy az erkölcsi világban a jót a rossztól csak egy hajszálnyival választja el. Az emberi lélek pillanatnyi behatás alatt, tud egyfor-

mán jó és rossz lenni. Valóságos játéka az életnek, midőn az erkölcsi tulajdonság eme két eleme, pillanatnyi időközönként nyilatkozik meg egy és ugyanazon emberben. Ellentmondásnak látszik ez az állítás, pedig nem egyszer hallunk imádkozó gyilkosokról és síró szörnyetegekről. Hiszen csak a multkori „Egy hitvesgyilkosság” czimű cikkemben mutattam rá egy ilyen elvetemült gyilkosra, egy ilyen síró szörnyetegre, a ki szinte vágyakozott az általa meggyilkolt férje temetésén jelen lenni, hogy — miut monda — szeretett férje hült tetemei felett kisírhassa magát.

Valóságos lélektani csodája ez az életnek. Oly csodája, hogy a tudósok és bölcsek, kik kifürkészik a felhők világának és a tenger mélyének titkait, nem képesek kiismerni azon, a forrongó szenvedélyek szertelen változataiban megnyilvánuló rejtelmeket, a mik az emberi szívben lakoznak.

Az eseményeket és az azzal összefüggő körülményeket már ismert és csak hivatás szempontjából mérlegelő csendőr, bizonyára csak a nyomozó közeg és a nagyközönség félrevezetésére irányuló szinlelésnek nevezi valamely büntettes fentiekhez hasonló viselkedését. Szé-

Uj otthonok. — Székely telepes szobája szövőszékkel.

reszben el is fogadható, de másrészt alaposan feltehető az is, hogy éppen háborgó lelke megkönnyítése céljából van szüksége egyik-másik büntetésnek arra, hogy a bol feltűnés nélkül teheti, kisirbassa magát.

Éppen így tett, az alábbiak szerint, a két rendbeli gyilkossággal terhelt Andó Julia is. Az őt üldöző csendőrök elől való bujdosása közben egyik, éppen gyermeke halálán siránkozó ismerőséhez érven, a nélkül, hogy közelebbi rokonság vagy szorosabb kötelék fűzte volna a gyászoló családhoz s a nélkül, hogy kérték volna is rá, egyszerűen saját rögtöni elhatározása folytán, koporsót, szemfedelet és koszorút vásárolt a kis halott részére s úgy elsíratta azt, mintha éppen az ő gyermeke lett volna. És ki sejtette a jelenvoltak közül, hogy rablott pénz az, a min vásárolt; s hogy csak kevés idővel előbb rablógyilkosságot követett el s éppen jótévőjét gyilkolta meg és rabolta ki az a keservesen és oly meghatóan síró leány? Bizonyára senki. S bár nem adta okát sem ott, sem elfogatása után eme viselkedésének, de bizonyos, hogy nem a halottat, hanem saját magát síratta ő már ekkor és szinte jól eshetett neki, hogy minden feltűnés nélkül kisírhatja magát és könnyíthet a lelkiismeret mardosása és az üldözéstől, illetve elfogatástól való félelem miatt háborgó lelkén.

De térjünk rá az esetekre.

Az 1902. évi augusztus hó 31-én, Szentmártonkátán, országos vásár alkalmával, Szabó Eszter ottani lakos 15 éves leány, a vásártértől nem messze levő erdőben ismeretlen tettes által meggyilkoltatott, sőt mint a nyomozás és orvosi vizsgálat során megállapított, a gyilkosságot megelőzőleg rajta erőszak is követtetett el.

A nagykátai őrs, melyhez az említett község tartozik, hosszasan nyomozott eme rejtélyes bűnyűben, de eredményre az egész szeptember hó folyamán nem juthatott.

Ugyanazon év október 2-án, az irsai segédjegyző az irsai őrsön azt a feljelentést tette, hogy Horváth Kálmán 48-as bonvéd százados irsai lakost, lakásában meggyilkolva találták.

Horváth Kálmán egyedül élte öreg napjait Irsán. Hosszabb ideig egy öreg nő gazdasszonykodott körülte, de ez elhalván, az öreg ur teljesen egyedül maradt, mert gyermekei mind családos emberek voltak és távol éltek tőle. Irsán mindenki ismerte az öreg katonát; tisztelte, becsülte és szerette mindenki. Ismerték szokásait, tudták mikor kel, mikor fekszik, hova jár stb. Ebből kifolyólag feltűnt a szomszédoknak a jelzett napon, hogy az öreg urat még déltájban sem látták, sőt a tejeskőcsög is, melyet reggelenként a tejszállítója az ablakba szokott tenni, még délben is ott volt érintetlenül. Utána néztek, hogy mi baja lehet az öregnek s miután lakását zárva találták és a zörgetésre sem nyitott ajtót senki, rosszat sejtve hirt adtak a községi előljárásnak. Az előljárásság az ajtót felnyitvatva a lakásba behatolt s ott borzasztó látvány tárult a belépők szeméi elé. — Horváth Kálmán ott feküdt ágyá-

ban. fején baltacsapásoktól eredő mély sebekkel, melyekből még akkor is egyre szivárgott és csepegett a vér. A szobában minden szétszórva, rendetlenül hevert.

Az irsai őrsről kivezényelt Abbai János őrsvezetőből és Skvarla Miklós csendőrből állott járőr a helyszínen megjelentvén, a már ismertetett körülményekből megállapította, hogy az öreg urat — valószínűleg álmában meglepve — baltacsapásokkal meggyilkolták, azután kirabolták. A szomszédok bemondásából az is kiderült, hogy pár heti idő óta egy Andó Julia nevű leány tartózkodott az öreg urnál s ez akkor már nem volt sehol. Miután eltűnése összefüggésben látszott lenni az esettel, a járőr a leány után kezdett nyomozni, de mert eközben tudomásul vette, hogy a gyilkosság napját követő bajnalban egy ismeretlen ember, batyúval a hátán ment sietve Irsáról Czegléd felé, a járőr ez irányban folytatta a nyomozást tovább azon feltevésben, hogy az ismeretlen a szintén megszökött Andó Julissal együttesen követte el a rablógyilkosságot és a rablott holmi lehetett a magával vitt batyuban. Feltevésük azonban alaptalannak bizonyult, mert a keresett egyén másnap Czegléden feltalálván, magát teljesen igazolta és a batyu tartalmát is megmutatta, a miből kitűnt, hogy a gyilkossággal semmiféle összefüggésbe nem hozható.

A járőr tehát újból a leány holléte után kezdett pihatólni s ugyanez irányban nyomozott az Irsáról kivezényelt Kendik István őrsvezető őrsparancsnok és egy csendőrből állott másik járőr is. Abbai őrsvezető és társa azonban szerencsésebb volt, mert már október 3-án megállapította, hogy Andó Julia október hó 1-én este, tehát a gyilkosság estéjén, 8 óra után a vasuti állomásnál járt, de mert a budapesti vonatot lekéste, visszatért a községbe, és Mala Pál irsai lakos fuvarossal még azon éjjel Tápaiósybe vitette magát. A fuvaros ezen felül még csak annyi felvilágosítást tudott adni, hogy Andó Julisnál egy nagyobb batyu is volt, de hogy Tápaiósyben kinél szállott meg, arról mitsem tudott mondani, sőt még azt a házat sem tudta megmutatni, a hova a leány beszállott, mert sötét éjjel érkezvén oda, a leány utmutatása mellett kerültek ahhoz a házhoz, hova az beszállott, a fuvaros pedig be se ment, hanem megfordulva hazahajtatott s így meg se figyelte a környéket és egyes házakat.

Abbai őrsvezető ezen a nyomon indulva Tápaiósybe ment s ott Andó Julia és szállásadója után kezdett pihatólni, de már csak 5-én tudta megállapítani, hogy Andó Julia nem maradt Tápaiósyben, hanem még akkor éjjel, mikor oda érkezett, egy ottani fuvarossal Kókára vitette magát. Hol előbb mint kéjő lakott.

Ezen idő alatt az irsai másik járőr, továbbá sürgöny megkeresések alapján a nagykátai és kókai őrs járőrei is nyomoztak a leány után, de ez, mert Kókán előbb Kovács Julianna néven volt ismeretes, bár a személyleírás ráillett, sőt az őrs egyik csendőre tudott is ottlétéről és beszélt is vele — háborítatlanul

maradhatott ott október 5-éig. — Ezen idő alatti történt, hogy Andó Julis egyik ismerőse elhunyt kisgyermekének koporsót és egyebeket vásárolt a rablott pénzből és a temetésen is jelen volt s azután október 5-én reggel Budapestre utazott s ugyancsak a rablott pénzből három darab arany gyűrűt s rubaneműt vásárolt és egy, a meggyilkolttól elrabolt ezüst órát is kijavította. Majd ezekután a délutáni vonattal visszautazott és este Kókára szállásadónőjéhez érkezett.

Kevéssel később megérkezett Kókára Abbai János őrsvezető is és a fuvarossal, kit magával hozott, megmutatta magának a házat, hova Andó Julist vitte. A szállásadónő P. F.-né és Andó Julis észrevették a járőr megérkezését. Utóbbi mindjárt tudta, hogy őt keresik, ennél fogva, mielőtt Abbai őrsvezető a lakásba bement volna, P. F.-né segítségével és hozzájárulásával az udvar másik részén elmenekült, a nélkül, hogy a járőr a sötétben észrevehette volna és még azon este kocsit fogadott és Tápiósápra vitette magát, hol akkor éjszaka a szőlők között bujkált, reggelre pedig, valószínűleg már a P. F.-nével való előzetes megállapodás folytán, K. L.-né sápi lakosnál szállt meg.

Abbai őrsvezető P. F.-nét azonnal kikérdezte a leány felől s ez be is ismerte, hogy Andó Julis aznap reggel nála volt, azt is megmondta, hogy aznap reggel Budapestre utazott. Azt azonban elhallgatta, hogy vissza is jött hozzá és hogy csak a járőr odaérkezte előtt pár percczel menekült el onnan. Arról sem szólt semmit, hogy holmija ott visszamaradt. Abbai őrsvezető mindezek dacára házkutatást tartott P. F.-nénél s megtalálta ott a rablott és vásárolt holmikat, melyeknek holszerzését P. F.-né igazolni nem tudván, beismerte, hogy csakugyan Andó Julis hagyta ott azokat. Ezen tárgyakat a járőr elkobozta s a kókai községi előjáróságnak átadta.

Abbai őrsvezető ezután Andó Julis után pöbátolt a községben, mert a P. F.-né tagadása dacára megtudta, hogy a leány hozzá vissza is jött Bndapestről és csak az ő megjelenésük után ugrott meg. Még azon éjjel megtudta azt is, hogy Tápiósáp felé menekült, tehát utána indult és oly alaposággal és körültekintéssel folytatta a nyomozást a feltalált nyomon, hogy másnap reggel Andó Julist K. L.-nénél — a mint csatáros rubáit szarítgatta — feltalálta és elfogta.

Andó Julis előbb tiltakozott a gyanúsítás és elfogás ellen és Kovács Juliánának nevezte magát, de mikor Abbai őrsvezető ráolvasta a személyleírást és hogy előző napokon hol és kinél fordult meg és miket hagyott ott, beismerte, hogy ő Andó Juliánna és hogy ő gyilkolta meg és rabolta ki Horváth Kálmánt. Beismerte illetve önként előadta, hogy része van a szentmártonkátai gyilkosságban is és megnevezte az egyént, a ki őt — állítólag — arra bírta.

Az elfogás birére csakhamar megérkezett Margineán János járásörmester nagykátai járásparancsnok, valamint Kendik István őrsvezető irsai őrsparancsnok is és

a járásörmester vette át a nyomozás, illetve a kikérdezés további vezetését. Ezeknek már könnyű volt a dolguk. Andó Julis vallott mint a karikacsapás. Szinte kájelgett, tobzódott a bűnben és egész kihívóan felelgetett a hozzáintézett kérdésekre, beismervén mind a két gyilkossági eset elkövetését.

A szentmártonkátai gyilkosságra nézve előadta, hogy a vásár alkalmával egy Sz. A. nevű ismerősevel találkozott s ez a fiatal ember megmutatta neki a vásárlásban Szabó Esztert és 10 koronát ígérve neki, arra kérte őt, hogy valamiképpen csálja el azt a közeli erdőbe. Ő vállalkozott a dologra és szilvaszedés ürügye alatt Szabó Esztert — kinek előzetesen 20 fillért adott — az erdőbe csalva átadta a rávárakozó Sz.-nak, a ki, míg ő a közelben várakozott, a leányon erőszakot vett s azután őt kiáltással odahívta. Szabó Eszter, kit közeledésekor még egy fa alatt feküdni látott, őt észrevéve futásnak eredt, de ő utána szaladt, elfogta s kendőjével burkot vetve a nyakára, annál fogva a földre rántotta, Sz. pedig előrántotta kését és Szabó Esztert több helyen megszurta, majd elvágta a nyakát és a testét is több helyen megcsontította. Aztán a hullát otthagyták. Sz. ekkor csak négy koronát adott neki azzal az ígérettel, hogy a többit később adja meg. De többet nem találkozott vele.

Az irsai rablógyilkosságra nézve előadta, hogy 1902. évi szeptember havában Kókáról Irsára ment, hol azon hó 21-én, K. M.-né irsai lakos — állítólag kéjelgés czéljából — Horváth Kálmánhoz vezette. Az öreg ur, miután tetszését megnyerté, felruházás és 10 korona bér ígérete mellett felfogadta őt cselédnek. Pár napi ottléte alatt észrevette, hogy a szekrényben értékes női ruhák vannak, majd a hó vége felé egyik napon éppen jelen volt, mikor két bérlő 90 korona árendát fizetett az öreg urnak. Ekkor elhatározta, hogy gazdáját meggyilkolja és kirabolja. Két izben is elkészült ennek véghezvitelére, de mindannyiszor visszarettent annak végrehajtásától. Végre is október 1-én teljesen eltökélte magát és este 7 óra után, mikor az öreg ur már jóízűen aludt, azt baltacsapásokkal meggyilkolta s aztán az összes készpénzt, mintegy 98 korona 80 fillért és az értékesebb női ruhákat, valamint a gazdája zseboráját magához véve, az ajtót bezárta, a kulcsot zsebetette és a vasúthoz távozott azon elhatározással, hogy Budapestre utazik. De mert a vonatot lekészte, Irsáról pedig mindenáron menekülni akart, kocsin vitette magát még azon éjjel Tápiósülybe, onnan pedig Kókára. Ez utóbbi helyen akart meghúzódni addig, míg más alkalmas idegen helyre elmehetett volna.

Szóval beismert mindent. Ezekután a pestvidéki kir. törvényszéknek adatott át, hol borzasztó cselekményeiért méltó büntetésben részesült.

Abbai őrsvezető ezen eredménnyel is megmutatta, hogy méltó a csendőr névre. Azóta, mint nyugdíjas, elhalt szegény s a több mint 20 évi csendőrségi szolgálata és igazán zaklatott élete után nyugodalmas ta-

lált annak a megyének földjében, a melynek területén oly sokszor kereste, kutatta és meg is találta a büntetéseket. Ilyen és ehhez hasonló eredményeivel ismertette a nevet Pest vármegye nagy részén és amennyire örültek a büntetettek a csendőrségtől való távozásán, annál jobban sajnálta a becaületes polgárság, a kik között bizonyára még sokáig és kegyelettel fogják emlegetni az „őreg Abonyi urat”, a bogy őt nevezték.

KÉPEINKHEZ.

Az új otthonok.

Az utóbbi időben a kormány nagyobb szabású telepítéseket eszközölt, részint állami, részint pedig vásárolt birtokokon. Így ez időszerint összesen már tizenhat ilyen nagytelep létesült. A telepítésekkel a földművelésügyi kormány nemcsak a kis emberek felsegélyezését és vagyonosodását czélozta, hanem arra is törekedett, hogy a már fennálló idegen ajku községekben hozzátelepítéssel a magyarság tulsulyát juttassa érvényre. Ezekről az új otthonokról mutatunk be néhány képet lapunk mai számában olvasóinknak.

HIREK.

A Ludovika Akadémia közlönye, a m. kir. honvédségnek ezen magas színvonalon álló régi havi folyóirata, a melyet olvasóink között is bizonyára sokan ismernek, ez év január havától „Magyar Katonai Közöny” czímen fog megjelenni. A Magyar Katonai Közöny szerkesztését és kiadását ezenül egy, a honvédfőparancsnoksággal egyetértőleg a honvédelmi miniszter által megbízott, báromtago bizottság fogja végezni. A szerkesztő-bizottság feladata lesz gondoskodni arról, hogy a Magyar Katonai Közöny, mint katonai szaklap, valamint eddig, úgy ezután is a kor színvonalán álljon és e mellett különösen felkarolja azon tárgyakat, melyek a tiszti hivatással való összefüggésüknél fogva a tisztkar általános érdeklődésére igényt tartotnak. A folyóirat ezenül is havonta egyszer fog megjelenni szép, modern kiállításban. Előfizetési ára évi nyolcz korona. Tényleges hadapród-tiszthelyettesek ingyen kapják.

Romániában megtámadott magyar munkások. A Romániában fekvő bratsi fátalepen már évek óta sok csikmegyei magyar munkás dolgozott, kiket munkájokért a telep igazgatósága a román munkásokkal szemben szívesen foglalkoztatott és utóbbiaknál jobban is fizette, a román munkásokat az igazgatóságnak a magyar munkásokkal szemben megnyilatkozott ezen kitüntetésére annyira felingerelte, hogy a múlt év december havában, a karácsonyi ünnepek előtt, 600 román munkás az ünnepekre hazajönni készült, mintegy 400 magyart fejszéssel, csákányokkal megtámadta. A magyarok a számbeli túlsúlyban levő románok elől meghátrálni kényszerültek, miközben természetesen mindkét részről több súlyos sebesülés is történt. A románok támadásukat, a pihenőre tért magyarok ellen, még azon éjjel megismételték, a minek következtében a magyar munkások, Romániát idő előtt elhagyva, haza jöttek. Az összeütközés sebesültjeinek számát, minthogy azok külön

böző irányban elszéledtek, megtudni nem sikerült. A támadó románokat a fátalep vezetője, egy marosbévizi születésű magyar alattvaló, a román hatóságknál feljelentette, a minek eredményeként a román királyi csendőrség a bevezetett nyomozás során a támadók főkolompósaik közül négy egyént letartóztatott.

KÜLÖNFÉLÉK.

A gombostű. A világ legnagyobb gombostű-gyára Birminghamban, Angliában van. Ott naponta harminczhét millió gombostűt készítenek. A többi angol gyárban körülbelül tizenegy millió készül, úgy, hogy csak ez országban naponta körülbelül 56 millió gombostűt állítanak elő Franciaországra esik egy napra húszmillió és a többi európai országra körülbelül tízmillió. Közepes számítással is elmondhatjuk, hogy Európa naponta 86 millió gombostűt állít elő. És szinte megfoghatatlan, hogy hogy kerül ez a rengeteg számú tű? Legfeljebb az magyarázza ezt az óriás fogyasztást, hogy alig van egységesebb cikk, a melynek a bázisában oly kicsiny értéke volna, mint a gombostűnek. Ritkán akad ember, a ki arra méltatja, hogy lehajoljon érte, a mikor meglátja.

A papír felhasználása. A papíros napról napra nagyobb tert hódít az iparban. Már régen kinőtt abból a szerepből, hogy könyv alakjában az emberi eszmék terjesztője legyen, vagy hogy bankjegy alakjában a gazdaságot és az arany értéket szimbolizálja; ennél már sokkal fontosabb szerepkör jutott neki osztályrészül, mely szerep, ha nem is annyira dicsőregecs, de minden esetre nagyon változatos. Ez az anyag, a melyből Európában ez idő szerint meg csak bami gallerokat és kézelőket gyártanak, Új-Zélandban már házépítésre szolgál. E távoli szigetország építései, imé, már megoldották az olcsó lakás kérdését. Most pedig egy amerikai feltaláló a papírosanyagot ezertonnás hidraulikus nyomásnak teszi ki és az így keménynyé vált papírosból kereket gyárt. Ez alkalmazás révén a papíros jövőjének egy új perspektívája nyílt meg. Nagy városokban megfizetetlen előnye lesz majd az, hogy a vas helyett papírospánttal ellátott kerekek nem ütnek zajt. Még egy, nem kevésbé fontos szerep jutott a papírosnak a palackgyártás terén. Ennek a híre ugyancsak Amerikából érkezik és ha hinni lehet neki, úgy az üvegből készült palackok ideje lejárt. A főtallaló ma még szerényen, csupán a tej szállítására szánja a papíros-palackokat, de bizonyosra vehető, hogy ez irányban való alkalmazása nemsokára kinő ebből a szerény szerepkörből. Egy angol újság ismerteti a papíros emez újabb alkalmazását és nagy jövőt jósol neki. Veszélyes lehet ugyanis a tejet olyan üvegbe zárni, a mely már használatban volt. El sem binnők, mily nehez a használt üvegek alapos és csiramentes kitisztítása. Nos, a papíros-palackot nem kell ki-mosni, hanem el kell — dobni; elég olcsó lenne arra, hogy minden alkalommal új palackot használjunk. A palackok készítési módja a lehető legegyszerűbb: a kész papíros-palackokat paraffinba mártják és azután nagyon magas hőfoknak teszik ki. A papíros-anyag átívódik a paraffintól, a mely azután áthatatlanná teszi a mi a fő: a teje semmiféle káros hatással nincsen. Ez pedig nagyon fontos kellék, mert nem lennénk kitéve azután azoknak a hátrányoknak, a melyekkel a felületesen kimosott tejesüvegek használata jár.

NICK CARTER
AMERIKA LEGNAGYOBB DETEKTIVJE!

Az eddig megjelent legérdekesebb detektívbeszélések, melyek Nick Carter a legszenvedelmesebb amerikai detektívnek átélte kalandjait tartalmazták. Ezen legérdekesebb bűneseteket és azoknak részletes nyomozását Nick Carter maga beszéli el. — Ára 15 krajczár. Kapható mindenütt és a kiadóban

STOKOVSKY és MIKOLÁSY

Budapest,
Király-u. 12.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre, továbbá a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre a szerkesztőség nem válaszol.

N. A. őrmester. 1. Közvetlen útlépés esetén katonai szolgálati ideje úgy az állami utmesteri, mint a törvényhatósági utbiztosi szolgálatba beszámíttatik, a különbség csak az, hogy mint nyugdíjazott állami utmester a katonai, illetve csendőrségi szolgálat után is kap nyugdíjat, míg mint törvényhatósági utbiztos, nyugdíjaztatása esetén a katonai, illetve csendőrségi szolgálata után külön nyugdíjat kap. Az állami utmester kezdő vagyis minimális fizetése évi 1400 korona, a törvényhatósági utbiztosé, a vármegyék határozatai szerint különböző, a maximális fizetés az államiaknál 2200 korona, a törvényhatóságiaké pedig ismét különböző. 2. Az utmesteri tanfolyam hallgatása a hat havi próbaszolgálat teljesítésénél határozottan előnyösebb, mert a próbaszolgálat alapján kivonzott utmester vagy utbiztos a tanfolyamot utólag hallgatni tartozik. 3. Ha a kincstártól természetbeni szállást nem kap, akkor a lakbérközvetítő szerinti átvonulási szállásra van igénye. 4. Nincs megengedve.

Bartha szokolári őrs. 1. Olvassa el az általános szolgálati határozványok 140. lapjáján levő A) mellékletnek a IV. polcz mállházására vonatkozó részét és tudni fogja a mit tudni óhajt. 2. A jelzett cselekmény 60 korona értékig mezőrendőri kihágást, azon felül pedig, a büntető törvénykönyvben meghatározott nagyobb mennyiség, még nem határozott értékig, vagyonrongálást képez.

Bazsarózsa. 1. A selyemtenyésztési felvigyázó az állammal csak szegődalményes viszonyban áll és ennél fogva nyugdíjra igénye nincs. 2. M. kir. selyemtenyésztési hivatalnak Szekszárd. 3. Kérényét már most is bekiüldeheti.

Balaton. Egy három koronát érő eleven ludnak záratlan helyről való ellopása, tulajdon elleni kihágást képez.

Szabó pr. csendőr. A keresma az italméréssel foglalkozó egyénnek oly üzleti helyisége, mely a btkv. 330. és 332. §-ainak védelme alatt áll. Tehát a keresma is lehet magánlakásértés tárgya. Ezen felül a keresmatulajdonos, a jelen esetben a keresztény szocialista egyesület, ezt az üzlethelyiséget a vándorszínészek használatra akként engedte át, hogy az abban, beléptidij szedése mellett, színi előadást tartson. [Ezek szerint tehát az, aki a szóban forgó üzlethelyiségből sem kimenni, sem beléptidij fizetni nem akar, hanem abban, az üzlethelyiséggel rendelkezőknek (jelen esetben a vándorszínész vagy az egyesület elnöke) akarata ellenére benmarad: a btkv. 332. §. szerinti magánlakásértés vétségét követi el a eltávolíttatására az üzlethelyiséggel rendelkezők a járőr támogatását igénybe vehetik.

H. J., M. B. 1. A közleményét illetőleg, annak elbírálása után, értesítettet fog. 2. Ilyen puhatólásokkal nincs módunkban oszkozőlni, forduljon ezen kérésével az úrményi őrshez. 3. A hat havi próbaszolgálatot teljesítő igényjogosult altiszt, mintán rendfokozatszerű illetékeinek teljes élvezetében áll, a hivaltól, melynél praktizál, rendszerint semmiféle illetéket nem kap.

Megyesi őrsvezető. A Mocznik-féle könyvet bármely könyvkereskedésben megrendelheti.

Varga csendőr. A Bedő Albert-féle erdőőri szakkönyvet bármely könyvkereskedésben megrendelheti.

Elkeseredett macosvölgyi zsendár. 1. Kérésére kérjen döntést a szakasparancsnokától; a 2. kérdésére pedig felvilágosítást az őrsparancsnokától.

Cs. J. csendőr. Kérjen árjegyzéket Kertész Tódor Budapest, IV. Kristóftéren levő ezégtől, talán megtalálja benne.

Magyarnak Pécs! — Németnek Bécs!

HIVATALOS RÉSZ.

Közigazgatási döntvények.

Erdei fák megrongálása tűz által.

Erdei fáknek gondatlanságból okozott tűz által megrongálása a bíróságok hatáskörébe tartozik.

(Minisztertanács 1907 szept. 27. 32,831. I. M. sz. a.)

Sebzett nyulnak kézzel elfogása.

Megsebzett nyulnak kézzel elfogása hajtó által. Az eljárás a közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik.

(Minisztertanács 1907 szept. 27-én 39,723. I. M. sz. a.)

Mezei munka végzése Szent István napján.

Mezőgazdasági munkának Szent István napján végzése miatt indított eljárás a kir. bíróság hatáskörébe tartozik.

(Minisztertanács 1907 okt. 21. 42,975. I. M. sz. a.)

Többek által különállólag elkövetett mezőrendőri kihágás.

Többek által különállólag elkövetett mezőrendőri kihágás, ha egyik tettes cselekménye sem okozott 60 K-nál nagyobb kárt, a közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik.

(Minisztertanács 1907 okt. 21. 43,045. I. M. sz. a.)

Vaddisznóra vadászás.

Vaddisznóra saját területén bárki mindenkor vadászhatik. A vadászársulat alapszabályában foglalt korlátozások és tilalmak magántervezetűek és érvényesítésük a kir. bíróság hatáskörébe tartozik.

(A m. kir. belügyminiszternek 1907. évi 4513. számú határozata.)

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Előléptettek:

1907 december hó 26-ával:

Bencző János, I. számú,

1908. évi január hó 1-ével.

Simon János I. és Szolcsin-szky Antal, V. számú csendőrkerületbeli címzetes őrsvezető, II-od altisztek, őrsvezetőkké.

Katonai szolgálati jel.

Kintis István százados, 1907 decz. 13-án, a III. osztályu tiszt-,

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

A szolgálat érdeke

Is megkivánja a pontos órát. Legnagyobb választék a leghitelesebb órákról és divatos ékszerekről képes árjegyzékben, melyet ingyen és bérmentve küldök bárkinek, ki ezen lapra hivatkozik.
SCHÖNWALD IMRE, PÉCS, órásmest. és ékszergy.

Bajnok Vincze csendőr cz. őrsv. 1907 decz. 18-án,
Szabó János I. csendőr cz. őrsv. 1907 decz. 23-án,
Lévai Albert őrsv. 1907 decz. 26-án, *Mihály János*
őrsv. 1907 decz. 20-án és *Murányi Ernő* őrsvezető cz.
őrmester 1907 decz. 22-én, a *II. osztályu legénységi*
katonai szolgálati jellel elláttattak.

Házasságra lépett:

a m. kir. I. sz. csendőrkerület állományában:

Pinticanu János cz. őrmester, *Boros Amáliával*,
1907 nov. 10-én, Kolozsborsán.

PÁLYÁZATOK.

Három irodasegéd-tiszti állás a belügyminiszteriumban. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 600 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Német nyelv. Négy középiskolai osztály. Ügykezelésben való jártasság. Kérvények a belügyminiszteriumhoz 1908 január 27-ig.

Két hivatalsszolgai állás a belügyminiszteriumnál. Fizetés pótlékkal 700 kor. Lakpénz pótlékkal 300 kor. Rubailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a belügyminiszteriumhoz 1908. évi január 27-ig.

Több pénzügyőri igyázói állás a nyitrai pénzügyigazgatóság területén. Napi zsold pótlékkal 2 korona. Laktanyaszerű elhelyezés. Rubaátalány 100 kor. Szabályszerű mellékilletmények. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a nyitrai pénzügyigazgatósághoz 1908 február 29-ig.

Egy hivatalsszolgai állás a kaposvári törvényszéknél. Fizetés 600 korona. Rubailletmény 100 korona. Természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a kaposvári törvényszék elnökehez 1908. évi január 28-ig.

Egy hivatalsszolgai állás a dési kir. ügyészségnél. Fizetés 600 korona. Lakpénz 180 korona. Rubailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a dési kir. ügyészséghez 1908 jan. 25-ig.

Egy hivatalsszolgai állás a kismartoni adóhivatalnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 180 korona. Rubailletmény 60 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a soproni pénzügyigazgatósághoz 1908 február 5-ig.

Egy irtóki állás a nagyváradai törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizaga. Kérvények a nagyváradai törvényszék elnökehez 1908 január 26-ig.

Egy hivatalsszolgai állás a nagyváradai ítélőtáblánál. Fizetés 600 korona. Lakpénz pótlékkal 200 korona. Rubailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Könyvmdakezelésben való jártasság. Kérvények

a nagyváradai ítélőtábla segédhivatali igazgatójához 1908 február 7-ig.

Egy iskolaszolgai állás az állami tanítóképző intézetnél Baján. Fizetés 600 korona. Természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Számolás. Kérvények a bajai állami tanítóképző intézet igazgatóságához 1908 január 25-ig.

Egy hivatalsszolgai állás a buszti adóhivatalnál. Fizetés 500 korona. Lakpénz 100 korona. Rubailletmény 60 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Egy évi ideiglenes alkalmazás. Kérvények a máramaros szigeti pénzügyigazgatósághoz 1908. évi február 18-ig.

Egy polgármesteri buszári állás Temesvár városnál. Fizetés 840 korona. Szabad lakás és egyenruha. Magyar nyelv szóban és írásban. Német és román, vagy szerb nyelv ismerete. Számolásban való jártasság. Kérvények Temesvár város tanácsához 1908 jan. 31-ig. A nyugdíjazás esetében követendő eljárásra a honvédségi Rendeleti Közlöny (Szabályrendeletek) 1907. évi 14. számában 3833/eln. szám alatt közzétett körrendelet irányadó.

Egy irodasegéd-tiszti állás a deliblati kincstári birtokkezelőségnél. Fizetés pótlékkal 1400 kor. Lakpénz 300 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Román vagy szerb nyelvnek ismerete. Négy középiskolai osztály. Német nyelv ismerete előnyben részesít. Előzetes hat havi próbaszolgálat. Véglegesítés hat havi szolgálat után. Kérvények a kincstári birtokkezelőséghez Deliblaton Deliblaton 1908 jan. 20-ig.

Egy kézbesítői és egy esetleg két rendőri vagy hajdui állás Baja városnál. Kezdőfizetés 600 korona. Természetbeni ruházat, 40 korona csizmapénz. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények Baja város polgármesteréhez 1908 január 25-ig. A nyugdíjazás esetében követendő eljárásra a honvédségi Rendeleti Közlöny (Szabályrendeletek) 1907. évi 14. számában 3833/eln. szám alatt közzétett körrendelet irányadó.

Egy iskolaszolgai állás a devai állami tanítóképző intézetnél. Fizetés pótlékkal 600 korona. Természetbeni lakás, fűtés és világítás. Magyar nyelv szóban és írásban. Ideiglenes alkalmazás. A vallás- és közoktatásügyi miniszterhez címzett kérvények nevezett intézet igazgatóságához 1908 jan. 30-ig.

Egy folyamfelügyelői állás az aldunai m. kir. hajózási hatóságnál Orsován. Fizetés 800 kor. Lakpénz 120 korona. Személyi és lakpénzpótlék, irodaátalány. Magyar nyelv szóban és írásban. Egyszerű fogalmazásban való jártasság. Ideiglenes alkalmazás. A kinevezett véglegesítésre csak az esetben tarthat igényt, ha az előirt szakvizagát egy év alatt letette, vagy a kussai vizmesteri iskola három éves tanfolyamát elvégezte. Hajózásban és rajzolásban jártasnak előnyben részesülnek. Kérvények az aldunai m. kir. hajózási hatósághoz 1908 febr. 20-ig.

Kényelmes

havi részletfizetésre

Képes hangszer-árjegyzék ingyen és bérmentve.

hegedűk, grammofonok, fuvolák, czimbalmok

Ünnepköd, forgatható hangszerek.

Dús választéki

Előzékeny kiszolgálás, méltányos üzleti elvek.

ELEK és TÁRSA

BUDAPEST,
Károly-körút 10. sz.